БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 183
23 ОКТЯБРЬ ШАНБА 1954 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Улуғ Октябрьнинг 37 йиллиги шарафига (1-нчи бет).
УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ (1-нчи бет).
Совет Иттифоқида (1-нчи бет).
Социалистик Тожикистон гуллаб-яшнамоқда. А. Умаров. — Тожикистон қишлоқ хўжалигида электрлаштиришнинг ривожланиши. **М. Миршакар.** — Тожикистон байроғи. **А. Мазаев.** — СССР халқларининг қардошлик оиласида. **А. Ортиқов.** — Қардош тожик пахтакорлари блан ҳамкормиз. **Ҳ. Мавлонова.** — Моҳир талантлар. **Акмал Пўлат.** — Мангу озод Тожикистонсан (2-нчи бет).
Меҳнатни тўғри уюштириб, ҳарбир колхозчи ва механизаторнинг кўп, юқори сифатли пахта теришига эришайлик! С. Маҳкамов, Ш. Кузанбоев, Б. Халилов. — Пахта кўп, сур'ат паст, ташкилотчилик йўқ. Меҳнат унумини ошириб, пахта тайёрлаш сур'атини янада кучайтирамиз (3-нчи бет).
К. И. Пархон. — Бузилмас дўстлик (4-нчи бет).
Совет-Хитой дўстлигининг қудратли ҳаётбахш кучи (4-нчи бет).
БМТ Бош Ассамблеясининг 9-нчи сессияси (4-нчи бет).
Кениядаги аҳволга доир (4-нчи бет).
Ҳиндистондаги Францияга қарашли ерларни Ҳиндистон ҳукуматига топшириш тўғрисида битим (4-нчи бет).

Пропагандист кадрларни қунт блан тарбиялайлик

Партия маорифи шохобчаларида машғулотларнинг юксак савияда ўтиши пропагандист кадрларга боғлиқдир. Сиёсий мактаб ва тўгаракларда машғулотларни олиб бориш тажрибаси пропагандист кадрларни қунт блан тарбиялаш, уларнинг сиёсий билим даражаси ва малакасини систематик равишда ошириб бориш ўқиш ва ўқитиш ишларининг муваффақиятли ўтишида асосий воситалардан бири эканлигини исбот қилди.

Янги ўқув йилида партия маорифи шохобчаларида машғулотларнинг уюшқоқлик блан бошланиши коммунистлар ва барча кадрларнинг маркча-ленинча назарияни ўрганишга, ўз сиёсий билимларини оширишга истаклари зўр эканлигини кўрсатди.

Совет халқи олдида коммунизм қуришнинг улуғвор вазифалари турипти. Коммунистик қурилишимиз олдида турган бу улуғвор вазифалар халқ хўжалигимиз ва маданиятимизга ишнинг кўзини билиб конкрет раҳбарлик қилишни зарур қилиб қўяди. Бу, партия ташкилотларидан кадрларнинг сиёсий билим даражасини, маркча-ленинча онглилигини систематик равишда ошириб боришни та'минлашни талаб қилади. Бунинг учун сиёсий мактаб ва тўгаракларда, марксизм-ленинизм кечки университетларида машғулотларнинг, лекция ва консультацияларнинг назарий ва сиёсий савиясини ҳозирги куннинг талаблари даражасига кўтариш керак. Партия пропагандамиз тингловчиларга Коммунистик партия сиёсатининг марксизм-ленинизм назариясига асосланган революцион илмий асосларини чуқур тушунтириб беришга қаратилмоғи зарур. Партия ташкилотларининг муҳим вазифаси — коммунистларнинг сиёсий онглилигини ошириш блан уларни ғоявий жиҳатдан мустаҳкам ва принципиал қилиб, революцион назарияни амалий ҳаётга тадбиқ этишга қодир бўлган кишилар қилиб тарбиялашдан иборат.

Партия ташкилотлари олдида турган бу муҳим вазифани ҳал этиш ҳаммадан аввал пропагандист кадрларга, уларнинг назарий билим даражасига, пропагандистлик қобилиятига боғлиқдир. Назарий жиҳатдан пухта тайёргарлиги бўлган, пропагандистлик сан'атини эгаллаган малакали пропагандистлар кадрларимизни коммунистик руҳда тарбиялашдек муҳим вазифани ҳал этишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бераоладилар.

Янги ўқув йилида партия ташкилотлари пропагандист кадрлар танлаш ва тарбиялаш, уларнинг малакасини янада оширишга алоҳида э'тибор бердилар. Бу йил тўгараклар сонининг анча қисқарганлиги пропагандист кадрлар составини анчагина яхшилаш имкониятини берди. Сиёсий мактаб ва тўгаракларга бириктиб қўйилган пропагандистларнинг кўпчилиги олий ва ўрта ма'лумотга эгадирлар. Бу йил областимизда пропагандист қилиб белгиланган кишилардан 3190 киши олий ва ўрта ма'лумотлидир. Булардан 82 проценти 3 йилдан ортиқ пропагандистлик стажига эга. Ёз ойларида Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва область партия комитети ҳузурида ташкил этилган пропагандистлар курси уларнинг малакасини, сиёсий билим даражасини оширишга катта ёрдам берди.

Пропагандист партия пропагандасини олиб бориш соҳасида марказий фигурадир. Энг яхши тажрибали ва сиёсий тайёргарлиги пухта бўлган пропагандист кадрларимизнинг сиёсий онглилигини оширишда, уларни коммунистик руҳда тарбиялашда жуда катта ҳисса қўшади.

Чирчикторг партия ташкилоти ҳузуридаги ВКП(б) тарихини ўрганиш тўгарагининг пропагандисти ўртоқ Поляков машғулотларни жонли ва қизиқарли қилиб ўтказади. У, машғулотларга пухта тайёргарлик кўради, машғулотларни ўтказишда бадиий адабиётдан, кўргазмали қуроллардан яхши фойдаланади. Пропагандист ўртоқ Поляков ҳарбир темани ҳозирги куннинг вазифалари блан боғлаб олиб боради. Шунингдек, шаҳардаги 1-нчи касалхона, алоқа бўлими, милиция бўлими партия ташкилотлари ҳам пропагандистлар танлаш ва тарбиялаш масаласига дуруст э'тибор бердилар. Чирчиқ шаҳар партия комитети пропагандистлар блан ишлаш, уларнинг фаолияти устидан контрольлик қилиб туриш, семинарлар ташкил этиш блан пропагандистларга яқиндан ёрдам бермоқда.

Аммо ба'зибир район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари пропагандистлар блан етарли иш олиб бормаётирлар. Оҳангарон район партия комитети пропагандистлар блан системали равишда ишламайди. Район партия комитети ўқув йилининг дастлабки кунларида машғулотларнинг бориши, унинг савияси устидан контрольлик қилиб турган бўлса ҳам, аммо кейинги вақтларда контрольликни бутунлай бўшаштириб юборди. Район партия комитети пропагандистларнинг машғулотларни қандай олиб бораётганлиги блан мутлақо қизиқмайди. Каганович номли колхоз бошланғич партия ташкилоти ҳузуридаги сиёсий мактабда пропагандистлик қилаётган ўртоқ Жўраев кейинги вақтларда машғулотларга тайёргарлик кўрмасдан келмоқда, машғулотда ўзи тузган конспектни ўқиб бериш блангина чекланади.

Бундай фактларга мутлақо йўл қўймаслик керак. Партия пропагандасининг та'сирчан кучи унинг жонли, ҳаёт блан, ҳозирги куннинг вазифалари блан мустаҳкам боғланган бўлишидадир. Партия пропагандасида догматизмга, қироатхонликка мутлақо йўл қўймаслик керак. Марксизм-ленинизм назарияси, партиямиз тарихи, сиёсий иқтисод, диалектик ва тарихий материализм юзасидан олиб борилган лекцияларда, суҳбатларда, консультацияларда ўқувчиларнинг э'тиборини масалани ижодий тушунишга, ўрганишга, ҳозирги кунда партия ва ҳукуматимиз томонидан халқ моддий ва маданий фаровонлигини ошириш тўғрисида амалга оширилаётган улуғвор вазифаларга жалб этмоқ керак.

Пропагандистлар блан систематик иш олиб бориш, уларга назарий ва методик ёрдам бериш — партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Шаҳар, район партия комитетлари ҳаммадан аввал пропагандистлар семинарини ҳартомонлама тўғри ташкил этишлари лозим. Шунга эришмоқ керакки, пропагандистлар семинарлари белгиланган вақтда ўтказилсин. Бу семинарларда пропагандистларга методик кўрсатмалар бериш, уларнинг пропагандистлик маҳоратларини оширишга ҳартомонлама ёрдамлашиш зарур. Семинарларда лекция ўқиш учун олимлар, фан кандидатлари, мутахассислар, раҳбар партия ва совет ходимлари жалб қилиниши лозим. Шунингдек, семинарларда энг яхши пропагандистлар тажрибасини кенг оммалаштириш мақсадга мувофиқдир. Пропагандистлар семинари жонли ва ижодий ўтиши керак.

Пропагандистлар блан ишлаш, уларнинг сиёсий билим даражаларини оширишда партия кутубхоналари муҳим роль ўйнайди. Кутубхонада зарурий адабиётлар, кўргазмали қуроллар, тематик планлар етарли даражада бўлиши зарур.

Кутубхона томонидан ажратилган консультантлар пропагандистларнинг саволларига жавоб топишда, темалар юзасидан адабиётлар, кўргазмали қуроллар йиғишда уларга яқиндан ёрдам беришлари керак.

Партия маорифи шохобчаларида машғулотларни қизиқарли ва жонли ўтказиш учун пропагандист ўз устида қунт блан ишлаши, ҳарбир машғулотга пишиқ ва пухта тайёргарлик кўриши зарур. Пропагандист машғулотга тайёргарлик кўраётган вақтда ҳарбир тема юзасидан ўтказиладиган суҳбатда қандай бадиий адабиётлардан фойдаланиш керак, суҳбатни қандай қилиб маҳаллий фактлар блан боғлаш керак эканлигини олдиндан белгилаб қўйиши зарур. Шунингдек пропагандист суҳбатнинг жонли ва ҳаётчан чиқиши учун, лекторлик сан'атини тинмай эгаллаши зарур. Ўтиладиган темани белгилаган вақтга риоя қилган ҳолда, қисқа, ма'ноли ва жонли қилиб ўтказиш — ҳарбир пропагандистнинг бурчидир.

Партия ташкилотлари пропагандист кадрларни қунт блан тарбиялашлари, улар тўғрисида ғамхўрлик қилишлари, ўз малакаларини оширишларида яқиндан ёрдам беришлари зарур. Партия ташкилотлари пропагандист кадрлар марксизм-ленинизм назариясини кенг пропаганда қилувчи кишилар эканликларини унутмасликлари керак. Марксизм-ленинизмни пропаганда қилиш — партиямизнинг коммунизм учун олиб бораётган курашида қудратли қуролдир.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 22 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
Сирдар'ё	1,21	73,38	Ховос	1,29	53,20
Мирзачўл	1,13	72,78	Янгийўл	1,24	50,26
Верхне-волинск	1,18	68,74	Бекобод	1,19	48,40
Гулистон	1,21	66,76	Октябрь	1,27	48,05
Оржоникидзе	1,15	62,61	Оҳангарон	0,97	46,28
Юқоричирчиқ	1,12	60,77	Қуйичирчиқ	1,26	46,10
Калинин	1,32	60,09	Пискент	0,94	45,85
Чиноз	1,22	56,10	Ўртасарой	0,82	43,09
Оққўрғон	1,27	55,18	Ўртачирчиқ	0,91	41,40
Бўка	1,39	54,65	Паркент	0,95	35,90

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 22 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
«Малик»	1,63	79,58	Сталин номли 17-совхоз	1,53	48,34
Сталин номли 16-совхоз	1,35	67,64	Иккинчи «Боёвут»	1,49	46,97
Биринчи «Далварзин»	1,71	57,24	«ЎзССР бешйиллиги» совхози	1,26	46,10
Биринчи «Боёвут»	1,38	54,04	Учинчи «Далварзин»	1,23	45,62
Учинчи «Боёвут»	1,32	53,67	Тўртинчи «Боёвут»	1,25	41,30
Иккинчи «Далварзин	1,52	52,81			

Улуғ Октябрьнинг 37 йиллиги шарафига

ЎН ОЙЛИК ПЛАН МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИЛДИ

Тошкентдаги Ильич номли заводнинг ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги ва Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллик юбилейи шарафига социалистик мусобақани қизитиб юбордилар. Завод коллективи фидокорона меҳнат қилиб, ўн ойлик ишлабчиқариш планини муддатидан илгари — 10 октябрьда бажарди, Октябрь ойининг 5 куни ичида пландан ташқари 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Ўзаро социалистик мусобақа асосида ишлаётган механика ва қуюв цехларининг коллективи меҳнатда янги ютуқларни қўлга киритмоқда. Сентябрь ойи ишлабчиқариш топшириғини механика цехи 120,6 ва қуюв цехи 114,7 процентдан қилиб бажарди. Механика цехининг коллективи ўтган ойда пландан ташқари тоғ ва шахта ускуналари учун 73 минг сўмлик запас қисмлар етказиб берди. Механика цехининг илғор ишчиларидан Извеков, Шатулаев, Абдураззоқов, қуюв цехи ишчиларидан Исаева, Ҳасанов каби ўртоқлар ойлик нормаларини икки—уч ҳисса ошириб бажармоқдалар.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

Нормани ортиғи блан бажармоқдалар.

Бўка районидаги Каганович номли колхоз а'золари етиштирилган мўл ҳосилни сра нобуд қилмай йиғиб-териб олиб, планни муддатидан илгари бажариш, давлатга отбор ва биринчи сорт пахта топшириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Колхозда теримчилар, механик-ҳайдовчилар ўзаро социалистик мусобақани оммавий равишда қизитиб юбордилар.

Не'мат Исматов бригадасидаги чевар теримчилардан Қумри Ўрмонова, Ҳикоят Илёсовалар кунига 160 — 210 килограммдан пахта териб, нормаларини ортиғи блан бажармоқдалар.

Колхозда машина блан пахта териш ишлари ҳам уюшқоқлик блан ўтказилмоқда. Механик-ҳайдовчилардан А. Эргашев, Э. Эрматовлар кунига 1800—2800 килограммгача пахта териб, кунлик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Ёш механик-ҳайдовчилар сони кўпаймоқда. Улар ишни соатлик график асосида ташкил этиб, теримда ажойиб натижаларга эришмоқдалар.

Колхоз комсомол-ёшлари ва механизаторлари ўзаро ҳамкорликда ишлаб, Улуғ Октябрь байрамигача пахта тайёрлаш планини ошириб бажариш учун курашмоқдалар.

С. ШОДМОНОВ.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

«Электрошчит» заводининг дарвозасидан деярлик ҳар куни электр ускуналари ва аппаратуралар ортилган эшелонлар бепоён Ватанимизнинг турли шаҳарларига қараб йўл олади. Бу ускуналарни Грузия, Сибирь, Белоруссия, Узоқ Шарқ ва бошқа жойлардаги электростанцияларда учратиш мумкин. Завод коллективи номига турли қурилишлардан тез-тез хатлар келиб турипти. Электростанция ва подстанциялар қурилишидаги ишчилар ва инженер-техник ходимлар ўз хатларида Чирчиқ машинасозларига а'ло сифатли электр ускуналари ишлаб чиқарганликлари учун ташаккур билдирмоқдалар.

Завод коллективи мамлакатимиз электр саноати корхоналарига кўплаб электр ускуналари ва аппаратуралар етказиб бериш учун курашиб, меҳнат соҳасида тобора юқори кўрсаткичларга эришаётир. Коллектив тўққиз ой мобайнида пландан ташқари янги қурилган электростанция ва подстанцияларга 26 та трансформатор, 90 та пайванд аппаратлари ва бошқа хил ускуналар етказиб берди.

Корхонадаги цехлар ўртасидаги социалистик мусобақада ўртоқ Сарагоса бошчилигидаги монтаж-йиғиш цехининг ишчилари биринчи ўринда бормоқдалар. Бу цех коллективи бирнеча ойдан буён завод кўчма Қизил байроғини ўз қўлида мустаҳкам сақлаб келмоқда.

И. САТТОРОВ.

Сабзавотдан мўл ҳосил етиштирилди

Ховос районидаги Карл Маркс номли колхоз а'золари бу йил 100 гектарга яқин майдонга турли мева дарахтлари ўтқазиб, ердан унумли фойдаланиш мақсадида дарахт қаторига сабзавот, қовун, тарвуз ва бошқа экинлар экkан эдилар.

Колхозчилар экинни яхши парвариш қилдилар, уни ўз вақтида суғордилар, бегона ўтлардан тозаладилар, озиқлантирдилар ва шу каби агротехника тадбирларини тўла амалга оширдилар.

Колхозчиларнинг бу унумли меҳнати туфайли экинзорларда мўл ҳосил етиштирилди. Қовун, тарвузлар ширин бўлиб етилди. Оғирлиги 35 килограммгача етадиган тарвузлар танланиб, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига юборилди.

Шундай қилиб, колхоз правлениеси колхозчиларни сабзавот блан тўла та'минлади ва кейинроқ тақсимлаб бериш учун яна ўн тонналаб қовун ва тарвузни сақлаб қўйди.

Колхоз сабзавот маҳсулотларини аҳолига сотишдан кўпгина даромад олмоқда.

Ҳ. РАҲИМБЕРДИЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Сурхондар'ё ва Тошкент областьларидаги пахта териш машиналарининг энг яхши механик-ҳайдовчиларини Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи блан мукофотлаш тўғрисида

1954 йилги пахта ҳосилини машинада териш учун бошланган социалистик мусобақада энг яхши кўрсаткичларга эришган пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий Ёрлиғи блан **мукофотлансин:**

СУРХОНДАР'Ё ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Қобилов** Чори — Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг механик-ҳайдовчиси.
2. **Қобилов** Жўра — Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг механик-ҳайдовчиси.
3. **Чоршанбиев** Иброҳим — Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг механик-ҳайдовчиси.
4. **Бурхонов** Жўра — Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

5. **Жабборов Шавкат** — Бекобод районидаги 1-нчи «Далварзин» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
6. **Мақсудов Анвар** — Бекобод районидаги 1-нчи «Далварзин» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
7. **Дарвишалиев Обламат** — Бекобод районидаги 1-нчи «Далварзин» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
8. **Ванюшкин Байруш** — Бекобод районидаги 1-нчи «Далварзин» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
9. **Пардаев Гулмурод** — Бекобод районидаги 1-нчи «Далварзин» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
10. **Гасаноға Гусейн** ўғли — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
11. **Турсунов Набижон** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
12. **Велиулаев Муса** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхози пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
13. **Кучиев Жавод** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
14. **Жўратоев Шакар** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
15. **Каримов Фозил** — Сирдар'ё районидаги «Малик совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
16. **Ғаффоров Боқи** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
17. **Жумаев Тожибой** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
18. **Фахлулов Али** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
19. **Нитшаев Мельнимер** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
20. **Ниятов Қаҳҳор** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхози пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
21. **Безазиев Ҳолид** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
22. **Искандаров Ёқуб** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
23. **Чуйгунов Ҳасан** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
24. **Турсунов Аҳмад** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
25. **Юнусов Риф'ат** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
26. **Максимов Инқилоб** — Сирдар'ё районидаги «Малик» совхозининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
27. **Черних Пётр Иванович** — Пахта МТСининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
28. **Узаиров Болабек** — Пахта МТСи пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
29. **Сухотьян Михаил Иванович** — Пахта МТСининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
30. **Саидов Отахон** — Пахта МТСининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
31. **Ситдиков Дмитрий Васильевич** — Пахта МТСининг бригада механиги.
32. **Йўлдошев Жўра** — Чиноз МТСининг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
33. **Искандаров Ўрозқул** — Верхне-волинск районидаги 1-нчи МТС пахта териш машинасини ҳайдовчиси.
34. **Жиянов Содиқ** — Верхне-волинск районидаги 1-нчи МТСнинг пахта териш машинасини ҳайдовчиси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ж. ИЛҲОМОВА.

Тошкент шаҳри,
1954 йил, 22 октябрь.

Совет Иттифоқида

Рига. Республика колхозчилар Уйи биносининг ўнсаккизинчи қавати сувоқдан чиқарилмоқда. **Суратда:** Колхозчилар Уйи.

Е. Ясенов фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

А. И. ГЕРЦЕН АСАРЛАРИНИНГ НАШР ЭТИЛИШИ

СССР Фанлар академияси Жаҳон адабиёти, Рус адабиёти, Философия ва тарих институтларининг илмий ходимлари А. И. Герценнинг асарлар тўпламини нашр этиш устида иш олиб бормоқдалар. Асарлар тўплами 30 томдан иборат бўлади. А. И. Герценнинг ёзиб тамомлаган ва парчалар ёки хомаки ёзувлар ҳолида сақланган ҳамма асарлари ва хатлари босилиб чиқади. СССР Фанлар академияси нашриётида ҳозир А. И. Герцен асарларининг биринчи томи босилиб чиқди. Бу томга 1829 — 1841 йилларда ёзилган асарлар киритилган. (ТАСС).

Совет касаба союзларининг шифохоналарида

Касаба союзларига қарашли шифохоналар тобора кўпаймоқда. Биргина шу йилнинг ўзида мамлакатнинг кўп районларида 20 тадан кўпроқ яхши жиҳозланган янги санаториялар ва дам олиш уйлари ишга туширилди. Қримнинг жанубий қирғоғида ВЦСПС нинг 300 кишилик кардиологик санаторияси очилди. Москва шаҳри ва Москва атрофи меҳнаткашлари учун Каширада ва Конаковода ҳарбири 200 ўринли дам олиш уйлари қурилди. Сталинград атрофидаги гўзал манзарали жойда «Волго-Дон» деган катта дам олиш уйи очилди. Шимолий Осетияда медицина ходимлари учун янги санатория қурилди.

Социалистик дала меҳнаткашлари бу йил тўртта янги шифохонага эга бўлдилар. Қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ишчилари ва хизматчилари касаба союзининг Марказий комитети Шимолий Осетияда 150 ўринли санатория, Калинин областида, Туркманистон ва Ўзбекистон ССР да дам олиш уйлари ташкил қилди.

Мамлакат касаба союзлари ҳозирги вақтда ҳаммаси бўлиб 1.300 тадан кўпроқ санатория, дам олиш уйлари ва профилакторияларга эгадирлар. Бу йил қарийб икки ярим миллион киши шу шифохоналарда даволанди ва дам олди.

Мамлакатнинг кўпгина шифохоналари йил бўйи ишлайди. Ҳозирги вақтда уларда қиш мавсумига тайёргарлик кўрилаётир—ёқилғи ташилмоқда, бинолар иситилмоқда, клублар, кинотеатрлар жиҳозланмоқда. Шу йилнинг охиригача касаба союзлари шифохоналарида яна ярим миллиондан кўпроқ киши даволанади.

(ТАСС).

Механизаторлар санаторияларга ва дам олиш уйларига путёвкалар олмоқдалар

СМОЛЕНСК, 20 октябрь. (ТАСС). Смоленск шаҳрининг ва областьдаги бошқа шаҳарларнинг вокзалларида мамлакат курортларига жўнаб кетаётган ишчи, хизматчи ва мутахассисларни ҳаркуни кўриш мумкин. Кўпгина қишлоқ механизаторлари дам олиш учун шифохоналарга бормоқдалар. 200 дан кўпроқ тракторчи, комбайнчи ва бошқа қишлоқ механизаторлари ўз отпускаларини санаторияларда ва дам олиш уйларида ўтказдилар.

Қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзининг область комитети 9,5 ой ичида дала меҳнаткашларига бутун ўтган йил ичида берилган путёвкалардан кўпроқ путёвка берди.

«Тарту» пароходининг экипажи мукофотланди

Илгари матбуотда хабар берилганидек, 12 октябрьга ўтар кечаси Голландия қирғоқларида Норвегиянинг «Фольга» деган танкери минага учраган ва танкерда ёнғин чиққан эди. Ҳалокатга учраган кеманинг ёрдам сўраб қилган чақириғига «Тарту» деган совет юк пароходининг денгизчилари капитан Б. Данилевский бошчилигида биринчи бўлиб етиб келдилар. Улар уч соат давомида ёнғинга қарши фидокорона курашдилар. Норвегия танкери ва унинг экипажи қутқазилди.

«Фольга» танкерини қутқазиш вақтида кўрсатган мардлик ва қаҳрамонликлари учун ВЛКСМ Марказий комитети «Тарту» деган совет пароходи командасининг асосан ёшлардан иборат бўлган а'золарини Фахрий ёрлиқлар блан мукофотлади. (ТАСС).

Пландан ташқари 140 минг гектар янги ер ҳайдалди

НОВОСИБИРЬСК, 21 октябрь. (ТАСС.) Областьнинг колхоз ва совхозлари пландан ташқари 140 минг гектар қўриқ ва бўз ерни ҳайдадилар.

Бу йил ҳайдалган 630 минг гектар янги ердан 246 минг гектарига кўкламда экин экилган эди. Бу ерлардан 20 миллион пуд баҳори буғдой ҳосили олинди.

Қўриқ ерларни ҳайдаш давом этмоқда.

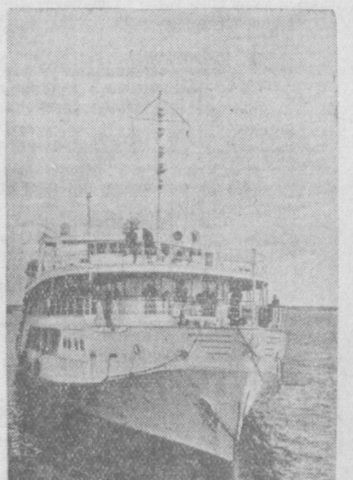

Суратда: «Иссиққўл» теплоходи Якутск шаҳрининг пристанида. У бу ерга Шимолий денгиз орқали келди.

(ТАСС фотохроникаси).
Л. Файко фотоси.

КИСЛОВОДСКДА — ЎН МИНГ КУРОРТЧИ БОР

КИСЛОВОДСК, 20 октябрь. (ТАСС). Урушдан кейинги даврда Кисловодск курортида дам олучиларнинг сони ҳечқачон бу йилгидек кўп бўлгани йўқ эди. Шу курортдаги санаторияларда ҳозир ўн минг меҳнаткаш даволанмоқда. Бу ерга ҳар-куни 180 — 200 киши келиб турибди.

Кисловодскнинг энг кекса шифохонаси бўлган Ленин номли клиник санаторияси реконструкция қилинганидан кейин яна очилди. Санаториянинг кўпгина даволаш кабинетлари энг янги ускуналар блан та'минланди.

ТОЖИКИСТОН ССРНИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА

Тоҷикистони социалистӣ гул-гул шукуфон аст

1929 СОЦИАЛИСТИК ТОЖИКИСТОН ГУЛЛАБ-ЯШНАМОҚДА 1954

☆ ☆

Тожикистон қишлоқ хўжалигида электрлаштиришнинг ривожланиши

А. УМАРОВ,
инженер-гидротехник.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқимиз олдига қишлоқ хўжалигини кескин суратда ривожлантириш вазифасини қўйдилар. Бу улуғ вазифани бажаришда қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ғоят катта роль ўйнайди. Электр қуввати оғир иш процессларини, айниқса қўл кучи блан бажариладиган ишларни механизациялаштиришда ва меҳнат унумини оширишда битмас-туганмас манба'дир.

Тожикистон республикаси территориясининг деярли ярмидан кўпи баланд тоғли бўлиб, ҳархил узунликдаги кўпгина дар'ёлар шу тоғлардан бошланади. Республика дар'ёларининг гидроэнергетика ресурси ғоятда бой бўлиб, у 288,9 миллиард киловатт-соатга етади. Бу — СССРдаги ҳамма гидроэнергетика ресурсининг 11,8 процентини ташкил қилади.

Тожикистоннинг Ленинобод районидаги Ворошилов номли колхозда 1937 йилда гидроэлектростанция қурилиб, фойдаланишга топширилди. СССР Халқ Комиссарлар Советининг қишлоқда электрлаштиришнинг ривожланиши тўғрисида 1945 йилда чиқарган қарори мамлакатимизни, шу жумладан республика қишлоқ хўжалигини электрлаштиришда катта аҳамиятга эга бўлди. Бу соҳа жуда тез сур'атлар блан ривожланабошлади. Масалан, 1937 — 1945 йиллар ичида ҳаммаси бўлиб 10 та гидроэлектростанция қурилиб фойдаланишга топширилган эди. Бу даврда республика сув ресурсларидан фойдаланишнинг умумий схемаси бўлмаганидан ГЭСлар қуриш ва проектлаштириш ишлари турли районларнинг талаб ва эҳтиёжи тўла ҳисобга олинмай ўтказилар эди. Бу электростанциядаги турбиналар Тожиксельэлектро бошқармасининг устахоналарида тайёрланган эди.

1946 йилнинг ўзида республикада 16 та электростанция қурилди ва 25 та колхоз электрлаштирилди. Уларнинг умумий қуввати 521 киловатт-соатни ташкил қилади. Кейинги йилларда колхозлар йириклаштирилди. Энди колхозлардаги аввалги электростанциялар кичиклик қилиб қолди, катта турбиналар блан ускуналанган кучлироқ станциялар қуриш зарурияти туғилди. Ҳозир энергия оқимини бир ме'ёрда тежаб-тергаб сарфлашни та'минлайдиган бирнеча катта-катта электростанциялар қурилди ва қурилмоқда.

Ҳозирги вақтда қурилаётган колхоз гидроэлектростанцияларининг қуввати минг киловатгача етади ва у қишлоқ хўжалигидаги ҳамма оғир иш процессларини электр қуввати блан та'минлайолади. Масалан, Нов районидаги Киров номли колхоздаги ГЭС 820 киловатт, Регар районидаги «Шаркент» ГЭСи 895 киловатт-соат қувватга эга.

Қишлоқ хўжалигидаги иш процессларини электрлаштириш жуда яхши натижаларни бермоқда. «Оқ ғози» ГЭСининг электр қувватидан колхоз посёлкасини ёритишдан ташқари дон янчиш, тозалаш, жун қирқиш, тахта тилиш ва бошқа ишларда кенг фойдаланилмоқда. Электр колхозчиларнинг турмушига тобора кенг кириб бормоқда. У меҳнат унумини ошириб, маҳсулот сифатини яхшиламоқда. Колхозчиён районидаги Сталин номли, Панжакент районидаги Молотов номли, Микоян номли, Захматобод районидаги «Коммунизм» ва бошқа жуда кўпгина қишлоқ хўжалик артелларида электр қувватидан хўжаликнинг турли соҳаларида кенг фойдаланилмоқда. 1954 йилнинг бошида республикада 106 қишлоқ гидроэлектростанцияси ишларди. Улар 170 колхоз, 6 совхоз, 35 МТС, 8 мотор-ремонт заводини электр қуввати блан та'минламоқда.

Партия ва ҳукуматимиз томонидан мамлакатимиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш ва шу асосида меҳнаткашларнинг моддий-маданий фаровонлигини юксалтиришда хўжаликнинг турли соҳаларини кенг миқ'ёсда электрлаштириш муҳим аҳамиятга эгадир. Тожикистон республикаси гидроэнергетика ресурсларига ғоятда бой. Биз бундан кейин ҳам бу бойликдан тўла ва унумли фойдаланишга ҳаракат қиламиз.

Тожикистон байроғи

М. МИРШАКАР.

Тожик халқи!
Азиз Давлат байроғи
Қўлингдадир, кўтар яна баландроқ,
Ғалабалар, бахт-саодат байроғи
Бошинг узра ҳилпирасин шод ҳарчоқ.

Неча аср халқимиз шу байроқ деб
Оғир кураш майдонида сурди от,
Бахтимизга оға улуғ рус келиб
Қўлимизга берди байроқ умрбод.

Буюк совет давлатимиз дун'ёда
Берди унга янги шакл ва мазмун,
Бу байроқдан бахтли озод халқ мамнун.

Кремльнинг юлдузлари сочар нур,
Қардош халқлар дўстлигидир қуввати,
Шунинг учун у ҳамиша ғолиб, хур,
Жаҳон бўйлаб ёйилгандир шуҳрати.

Шунинг учун яйраб тинчлик каптари
Кучоғида парвоз этар ҳармаҳал,
Шунинг учун нур сочиб у, Шарқ сари
Турмоқдадир яшнаб худди зўр маш'ал.

Эй, ғолиб халқ!
Азиз Давлат байроғи
Қўлингдадир, кўтар яна баландроқ,
Нури блан ўлкамизнинг ҳар ёғи
Гуллаб яна бўлсин гўзал ва порлоқ.

Барча қардош халқлар блан бир сафда
Байроғингни ҳилпиратиб бахтиёр,
Партия раҳбар, янги ғалаба
Сари доим олға
олға,
олға бор!

Тожикчадан **АШИРМАТ** таржимаси.

☆ ☆ ☆

Сталинобод. Давлат медицина институти.
Н. Софьин фотоси.

Тожикистон ССРнинг пойтахти Сталинобод. Ҳукумат Уйи.

☆ ☆ ☆

СССР халқларининг қардошлик оиласида

А. МАЗАЕВ,
Тожикистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари

Тожикистон Совет Социалистик Республикасининг тузилганига 25 йил тўлди. Шу чорак аср давомида тожик халқи ғоят зўр кураш ва ғалабалар йўлини босиб ўтди.

Мамлакатимиз барча халқларининг қардошларча ҳамкорлиги ва улуғ рус халқининг беғараз ёрдами туфайли собиқ чор Россиясининг четка қолоқ ўлкалари Совет ҳокимияти йилларида мисли'сиз даражада ривожланган, саноатга, механизациялаштирилган йирик қишлоқ хўжалигига эга бўлган ҳамда маданияти гуллаб-яшнаган социалистик республикаларга айландилар. Ана шу оламшумул-тарихий аҳамиятга эга бўлган буюк ўзгаришларда Коммунистик партия амалга ошираётган доно ленинча-сталинча миллий сиёсатнинг тантанаси. Совет ҳукуматининг мамлакатимиз барча халқлари ва, айниқса, ўтмишда орқада қолиб келган халқларнинг тараққиёти тўғрисида қилаётган доимий ғамхўрлиги тўла намоён бўлди.

Совет Тожикистони мисолида Октябрь революцияси туфайли озодликка эришган собиқ мустамлака халқларнинг экономика ва маданияти нақадар юксак сур'ат блан ривожланганлигини ёрқин кўриш мумкин.

Октябрь революциясига қадар тожик халқи чор амалдорлари ва маҳаллий эксплуататорлар зулми остида ғоят машаққатли ва ма'рифатсиз ҳаёт кечирар эди. Очлик, узлуксиз муҳтожлик, турли-туман касалликлар, чексиз солиқлар меҳнаткашлар оммаси бошига битган офат эди. Тожикистон иқтисодий жиҳатдан жуда примитив усулда олиб борилган деҳқончилик ўлкаси эди. Саноатнинг бирорта ҳам, ҳатто энг оддий ва майда тармоқлари ҳам йўқ эди.

Коммунистик партия раҳбарлигида ҳамда буюк рус халқининг оғаларча ёрдами туфайли Тожикистон меҳнаткашлари ўлкада Совет ҳокимияти барпо этдилар ва уни мустаҳкамладилар. 1925 йил 15 мартида Тожикистон автоном республика деб э'лон қилинди. Бу тарихий воқиа Коммунистик партиянинг миллий сиёсат соҳасида амалга оширган энг муҳим ва йирик тадбирларидан бири эди.

1929 йилга келиб Тожикистонда социалистик қурилишнинг барча соҳаларида катта муваффақиятлар қўлга киритилди. Республикадаги социалистик қурилиш муваффақиятларини э'тиборга олиб, ССР Иттифоқи Марказий Ижроия Комитетининг Президиуми 1929 йил 12 июньда Тожикистонда иттифоқдош республикани вужудга келтириш лозим деб топди. Тожикистон АССРнинг 3-нчи фавқулодда с'езди ўша йил 16 октябрьда Тожикистон АССРни Тожикистон Совет Социалистик Республикаси деб э'лон қилиш тўғрисида декларация қабул қилди.

Ўз социалистик давлатини барпо этган тожик халқи тарихида янги, озод ва бахтиёр ҳаёт, гуллаб-яшнаш даври бошланди. Совет Иттифоқидаги барча халқлар блан биргаликда тожик халқи экономика ва маданият соҳасидаги қолоқликни тугатиш учун курашга отланди ва бу йўлда ғоят катта ютуқларни қўлга киритди. Коммунистик партия томонидан мамлакатни индустриялаштириш сиёсатининг амалга оширилиши натижасида республиканинг қиёфаси қисқа вақт ичида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ҳозирги замон саноати барпо этилди. Ватанимизда ишланган биринчи даражали техника блан та'минланган йирик заводлар, фабрикалар, комбинатлар қурилди. Тожикистон ССР индустриал-колхозлашган социалистик республикага айланди.

Бешйилликлар даврида Тожикистонда саноатнинг металл ишлаш, пахта тозалаш, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, кўмир ва нефть қазиш каби бирқатор тармоқлари юзага келди ва кенг ривожланди. Ленинободдаги ипакчилик ва консерва комбинатлари, Сталинободдаги тўқимачилик комбинати, Қўрғонтепа ёғ заводи ва бирқанча йирик саноат корхоналари республиканинг фахри бўлиб қолди.

Тожикистон ССРнинг саноати урушдан илгариги бешйилликлар давридаёқ ғоят зўр даражада ривожланиб, саноат ялпи маҳсулоти 1913 йилги даражадан 229 марта ортиқ бўлган эди. Маҳаллий меҳнаткашлар орасидан ишчилар синфи кадрлари тобора кўпроқ етишиб чиқмоқдаки, бу — республика экономикаси ва маданиятининг янада юксалаборишида ҳал қилувчи омиллардан биридир.

Саноат тараққиётининг сур'атлари бўйича Тожикистон ССР совет республикалари орасида энг олдинги ўринлардан бирини эгаллайди. Биринчи бешйиллик охирига келиб йирик саноатнинг асосий фондлари 1928 йилдаги даражадан етти баравардан ҳам зиёдроқ ошиб кетди. 1928—1933 йиллар давомида йирик саноат корхоналарининг миқдори 6,5 марта ошди. Шу давр ичида республика саноатининг ялпи маҳсулоти 10,5 марта кўпайди.

Улуғ Ватан уруши йилларида ва ундан сўнгги давр ичида ҳам Тожикистон саноати юқори темплар блан ривожланишда давом этди. Ўтган йили республика саноати ишлаб чиқарган ялпи маҳсулот 1946 йилдаги даражадан 2,4 марта ошиб кетди. 1954 йилда саноат ишлаб чиқарган ялпи маҳсулот 1929 йилги даражадан 36 марта ортиқ бўлади. Республика саноат корхоналари 1929 йил мобайнида қанча маҳсулот ишлаб чиқарган бўлсалар, ҳозир худди ўша миқдордаги маҳсулот саккиз ярим кун давомида ишлаб чиқарилмоқда.

СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг халқ исте'мол қиладиган молларни кўплаб ишлаб чиқариш тўғрисидаги қарорларига мувофиқ ҳозир республикада қўшимча равишда янги енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналари қурилмоқда.

Қишлоқ хўжалигининг коллективлаштирилиши натижасида Тожикистон қишлоқлари таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди, колхозчи деҳқонларнинг моддий аҳволи тубдан яхшиланди ва мустаҳкамланди. Совет давлати колхозларга абадий фойдаланиш учун миллионлаб гектар ер, электростанциялар, чорва моллари учун бинолар ва бошқа хўжалик иморатлари қуриш учун узоқ муддатли кредитлар берди. Республика колхозлари биринчи даражали техника блан та'минланганлар. Ҳозир Тожикистон далаларида кўплаб тракторлар, комбайнлар, экскаваторлар ишламоқда. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш тадбирларини амалга оширишда юзларча бульдозерлар, скреперлар, зовур қазийдиган машина ва механизмлар ишлатилмоқда.

Қишлоқ хўжалигида етакчи тармоқ ҳисобланган пахтачиликнинг катта сур'атлар блан ривожланаётганлиги республика техника-экономика базасининг нақадар қудратли ва бой имкониятларга эга эканлигидан дарак беради. 1929 йилда республика бўйича 45 минг тонна пахта етиштирилган ва ҳарбир гектар пахта майдонидан 5,9 центнердан ҳосил олинган эди. Эндиликда пахтачилик ғоят катта майдонларда юқори агротехника фани асосида ва энг мукаммал қишлоқ хўжалик машиналари блан олиб борилмоқдаки, 1955 йилнинг ўзидаёқ республикада пахта ҳосили 431 минг тоннага етади, 1958 йилда 584 минг тонна, 1960 йилда эса 677 минг тонна пахта ҳосили етиштирилади. Пахтачиликнинг ривожлантирилиши блан бир қаторда полизчилик, боғдорчилик, чорвачиликни ривожлантиришга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Республикамиз колхозчилари, совхоз, МТС ишчилари ва механизаторлари СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитети томонидан пахтачиликни янада ривожлантириш юзасидан белгилаб берилган программани муддатидан илгари ошириб бажаришга қат'ий аҳд қилганлар. Тожикистон колхозчилари КПСС Марказий Комитети сентябрь, февраль-март ва июнь Пленумлари қарорларини амалга ошириб, шу йилнинг ўзидаёқ ўн минглаб гектар янги ерлар очиш, уларни қишлоқ хўжалиги оборотига киритиш ишларини бошлаб юбордилар.

Тожиклар Совет ҳокимияти йилларида маданияти юксак даражада ривожланган социалистик миллат бўлиб қолдилар. Тожик халқининг мазмунан социалистик, шаклан миллий маданиятининг юзага келиши ва гуллаб-яшнашида улуғ рус халқи ва унинг илғор маданияти ғоят катта роль ўйнади. Тожик халқининг социалистик маданияти мамлакатимиздаги барча халқлар маданияти блан яқин ҳамкорлик асосида юзага келди ва янада ривожланиб бормоқда.

Октябрь революциясигача Тожикистонда олий ўқув юртлари ва олий ма'лумотли кишилар уёқда турсин, ҳатто бирорта мактаб ҳам йўқ эди. Соғлиқни сақлаш ишлари ҳам аянчли аҳволда бўлиб, ўлка аҳолиси деярлик бутунлай саводсиз эди. Совет ҳокимияти барпо этилганидан сўнг бу соҳаларда қисқа вақт ичида ғоят катта революцион ўзгариш юз берди. Ҳозир Тожикистонда мактаблар сони 2624 тага етган бўлиб, уларда 16 минг 734 ўқитувчи ишламоқда.

Республика Фанлар академияси халқимизнинг фахри бўлиб қолди.

Республикада соғлиқни сақлаш ишлари ҳам тўхтовсиз яхшиланиб бормоқда. Октябрь революциясидан илгари бирорта ҳам касалхона, амбулатория бўлмаган Тожикистонда ҳозир 600 дан ортиқ шифолаш муассасалари ишламоқда. Энг кичик ва олис қишлоқлардаги аҳолига ҳам медицина хизмати кўрсатилмоқда, у ерларда ҳам даволаш муассасалари мавжуддир. Республика шаҳар ва қишлоқларида ободонлаштириш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Революциядан илгари чанг ва лой блан қопланган Душанба қишлоғи ўрнида Сталинобод — Тожикистон ССРнинг гўзал ва ободонлаштирилган пойтахти яшнамоқда. Республикамиз пойтахти — Сталинобод тожик халқининг бадавлат, маданий ва бахтиёр ҳаётидан дарак бериб турувчи бир символ бўлиб қолди.

Тожик халқи бундан буён ҳам кўпмиллатли совет давлати мустаҳкамлиги ва енгилмаслигининг асоси, социалистик Ватанимиз гуллаб-яшнашининг гарови бўлган СССР халқларининг қардошларча дўстлигини кўз қорачиғидек сақлайди ва янада мустаҳкамлайди.

Тожикистон ССР меҳнаткашлари ўз республикасининг 25 йиллик юбилейини СССРнинг барча халқлари блан биргаликда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига янада қаттиқроқ жипслашган ҳолда, коммунистик қурилиш соҳасида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритган ҳолда нишонламоқдалар.

Мангу озод Тожикистонсан

Акмал ПУЛАТ.

Советлар юртида обод, фаровон Тожикистонсан,
Хамиша улфатинг шодлик, чароғон Тожикистонсан.
Улуғ, шонли Ватан қутлар юракдан катта тўйингни
Қариндош, ёру-дўстларга қадрдон Тожикистонсан.

Ажойиб пахтакорсан, шуҳратинг оламга достондир,
Қадимий қақраган чўллар, бугун боғ ила бўстондир.
Буюк Фирдавсий, Жомий, Айнийга севган Ватан бағринг,
Жасорат, қудратинг зўр, даври-даврон Тожикистонсан,

Помирнинг чўққисидек қад кўтардинг, юрт элинг обод,
Бу ерда ҳамма бахтли, ҳамма тинч, ҳаммадир хуш, шод,
Туганмас-битмас асло сендаги қимматли бойликлар,
Забардаст, чин баҳодир, хўб фаровон Тожикистонсан,

Улуғ партия доно бизга раҳбар, бахтиёр бўлдинг,
Тарихинг зўр, ўзинг тинчлик йўлида барқарор бўлдинг.
Таянчинг Москва доим, ёруғдир бахтли иқболинг
Фаровон, мангу озод, хур, чароғон Тожикистонсан.

☆ ☆

Қардош тожик пахтакорлари блан ҳамавақт ҳамкормиз

А. ОРТИҚОВ,
Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати

Мен ўтган йили Тожикистон Совет Социалистик Республикасига бориб, 3 район, 14 колхозда бўлдим. Қайси колхозга бормайлик, бизни у ерда қардошларча самимият блан кутиб олдилар. Биз колхозларнинг далаларида бўлганимизда ва уларнинг бошқа ишлари блан танишганимизда, тожик колхозлари тобора гуллаб-яшнаётганлигини, колхозчилар хонадони йил сайин бадавлат ва маданий бўлиб бораётганлигини кўриб қувондик. Колхозларда пахтадан йил сайин мўл ҳосил етиштирилаётганлиги бизни жуда хурсанд қилди.

Сталинобод районидаги Сталин номли колхоз 1700 гектар ерга чигит экар экан. Бу колхоз ўтган йили ана шу майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил топшириб, катта муваффақиятга эришди. Мен ўз колхозимизга қайтиб келгач, пахтакорларимизга Сталинобод районидаги Сталин номли колхоз а'золарининг илтимосларини етказдим. Улар бизни социалистик мусобақага чақирган эдилар. Бизнинг пахтакорларимиз ана шу мусобақага якдиллик блан қўшилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил меҳнат қилдилар. Ўтган йили биз ҳам катта майдонларда мўл ҳосил етиштириб, ҳар гектар ердан қарийб 37 центнердан ҳосил топширдик.

Тожик пахтакорлари блан бу йил ҳам мусобақалашмоқдамиз. Биз 1127 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдамиз. Тожик халқининг шонли тўйи ўтказилаётган шу кунларда хурсандчилик блан айтамизки, бу йил ҳар икки колхоз ҳам севикли она-Ватанимизга кўп ва юқори сифатли пахта топшириб, социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтарадилар. Бизнинг колхоз а'золари кунига йиллик планнинг камида 2 проценти миқдорида пахта топшириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ҳозиргача ўндан ортиқ звено ҳар гектар ердан 30—35 центнердан пахта топшириб, яхши натижаларга эришдилар. Бу звеноларнинг ерида ҳали пахта жуда кўп. Звено а'золари ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай, тезроқ йиғиб-териб олиш ва давлатга ҳар гектар ердан 50 — 60 центнердан ҳосил топшириш тўғрисидаги мажбуриятларини шараф блан бажариш учун байрамолди мусобақасини кучайтириб меҳнат қилаётирлар.

Колхозимиз ҳар гектар ердан 15 центнердан ошириб пахта топширгани учун 13 кундан бери устама мукофот олаётир. Биз давлатга топшираётган бир кунлик пахтамиз учун фақат устама мукофот тариқасида 150—200 минг сўм пул олмоқдамиз.

Тожикистон Совет Социалистик Республикасининг 25 йиллик юбилейи кунида биз тожик халқига қардошлик саломини йўллаймиз. Мусобақадош қардошларимизни тўй блан табриклаб, ҳар икки республика пахтакорлари бу йил давлатга ҳарқачонгидан ҳам кўпроқ пахта топшираолади, деб қаттиқ ишонамиз.

Ўзбекистон пахтакорлари, шу жумладан бизнинг Сталин номли колхоз а'золари пахта тайёрлашнинг ҳал қилувчи ҳозирги кунларида сур'атни тобора кучайтириб, етиштирилган ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай териб оладилар. Биз йиллик планни муддатидан илгари бажариб, мусобақадош дўстларимиз ишончини оқлаймиз. Биз давлатга етказиб берган тонна-тонна пахта тожик ва ўзбек пахтакорлари ўртасидаги дўстликнинг ёрқин символи бўлади.

Моҳир талантлар

Ҳанифа МАВЛОНОВА,
Тожикистон ССР халқ артисти.

Тожикистон ССРнинг 25 ёшга тўлган мана шу шонли байрам кунларида тожик халқи чорак аср ичида республиканинг маданий ва хўжалик ҳаётида эришилган барча ютуқларни якунламоқда. Бу ютуқлар улкан ва фахрлидир! Шу ўтган қисқа вақт мобайнида совет Тожикистони ғоят катта тарихий тараққиёт даврини босиб ўтди.

Тожик халқи орасида олимлар, инженерлар, малакали педагоглар, моҳир талант эгалари — маданият ва сан'ат арбоблари етишиб чиқдилар, ҳақиқий халқ интеллигенцияси вужудга келди.

1927 йилда уюштирилган биринчи музикали-драматик коллектив 1929 йилда Сталинободда Тожик драм театрининг ташкил қилинишига асос бўлди. 1938 йилда ташкил этилган Давлат филармонияси ўз фаолиятини кундан-кунга яхшиламоқда, Тожикистон опера ва балет театри халқимизга кўпгина янги асарларни кўрсатди. Бу театр тожикча «Лола» музикали спектаклини муваффақият блан саҳнага қўйди.

Москвадан келган композитор, режиссёрлар, рақс усталари ва рассомлар театр сан'атимизнинг ривожланишига катта ҳисса қўшдилар. Композитор С. Баласанян «Восе' қўзғолони», «Темирчи Кова» операларининг, композитор А. Ленскийнинг «Икки гул» балети музикасини ёздилар. Шу даврда З. Шаҳидий, Ш. Соҳибов сингари тожик композиторлари, рақс устаси Ғ. Валламатзода ҳамда Т. Фозилова, Л. Зоҳидова С. Тўйбоева, Р. Ғалибова, М. Қосимов, А. Бурхонов каби ўнлаб талантли артистлар етишиб чиқди. Тожикистон ССР халқ артистлари Ғ. Валламатзода, Лутфи Зоҳидова, Ашура Насирова ўртоқлар Сталин мукофоти лауреати деган шарафли унвонга муяссар бўлдилар.

Опера ва балет сан'атини юксалтиришда композитор С. Баласанян ва рақс устаси Ғ. Валламатзода катта ижодий хизмат қилдилар. Ғ. Валламатзода классик сюжет асосида «Лайли ва Мажнун», «Боқчасарой фонтани» балетларини саҳналаштирди. Композитор С. Баласанян ёзувчи П. Лукницкийнинг «Нисо» романи асосида «Баҳтиёр ва Нисо» операсини ёзди.

Тожикистон Давлат опера ва балет театри ҳамда Тожикистон Давлат академик драм театрининг коллективлари энг машҳур рус классик ва совет драматургларининг пьесаларини, отоқли композиторларнинг операларини, шунингдек, четэл прогрессив драматург ва композиторларининг пьеса ва операларини саҳналаштирдилар ва катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Шу кунларда саҳнада тайёрланаётган «Бахтиёр ва Нисо» операси ва «Доҳунда» пьесаси Давлат опера ва балет театри ҳамда Тожикистон Академик театри коллективининг республикамиз 25 йиллик юбилейига муносиб ижодий совғаси бўлажак.

☆ ☆ ☆

«Сталинобод» совхозида пахтани машина блан териш.
Н. Софьин фотоси.

Меҳнатни тўғри уюштириб, ҳарбир колхозчи ва механизаторнинг кўп, юқори сифатли пахта теришига эришайлик!

Т. БОБОЕВА

Биринчи «Далварзин» совхозининг илғор теримчиси. У, мавсум бошидан бери 6 минг килограмм пахта териб топширди.

М. САФАРОВ.

Биринчи «Далварзин» совхозининг бригада бошлиғи. Унинг бригадаси 75 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олган.

Х. ЙУЛДОШЕВА.

Биринчи «Далварзин» совхозининг чевар теримчиси. У, шу кунгача 6 минг килограммдан ошиқ пахта терди.

Н. ОРЕШКИН.

Сталин номли 16-нчи совхозининг илғор механик-ҳайдовчиси. У, шу кунгача 40 тонна пахта терди.

Ф. ХАНБУЛЛАЕВ

Сталин номли 16-нчи совхозининг механик-ҳайдовчиси. У, ўз агрегати блан мавсумда 80 тонна пахта териш мажбуриятини олган эди. Ҳозир 42 тонна пахта терди.

А. МАҚСУДОВ.

Биринчи «Далварзин» совхозининг илғор механик-ҳайдовчиси. У, шу кунгача 56 тонна пахта терди.

Б. Мазур фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Пахта кўп, сурʻат паст, ташкилотчилик йўқ

(«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирларидан).

Ўртачирчиқ райони сўнгги кунларда пахта териш ва тайёрлаш сурʻатини ҳаддан ташқари бўшаштириб, область сводкасида 19-нчи ўринга тушиб қолди. Бу ҳақда ўртачирчиқлиларнинг ўзлари ҳам афсусланиб сўзламоқдалар. Район раҳбарлари, «эрта-индин Паркент ҳам биздан ўтиб кетса керак», деб ташвишланмоқдалар. Район партия, совет ташкилотлари ва ер органларининг раҳбарлари қолоқликдан чиқиш, пахта тайёрлаш сурʻатини кучайтириш тўғрисида кўп гапирмоқдалар, тонготар мажлислар ўтказиб, қарорлар чиқармоқдалар, жойларга вакиллар юбормоқдалар. Аммо районда ҳамон силжиш йўқ. Давлатга кундан-кунга кам пахта топширилаётир.

Областимизнинг энг йирик Ўртачирчиқ райони шундай аҳволга тушиб қолганига сабаб нима? Бунинг асосий сабаби районда етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмай тезроқ йиғиб-териб олиш учун барча имкониятлар ишга солинмаганлиги ва меҳнат интизомининг бўшаштириб юборилганидир. Меҳнатни тўғри уюштириш, колхозчиларга ва механизаторларга ҳақ тўлаш ва уларни рағбатлантириш ҳамда уларнинг унумли ишлаши учун қулай шароит яратиб бериш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаётир.

Ўртоқ Нормухамедов нега ёнбосмоқда

Область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Нормуҳамедов Ўртачирчиқ районига барвақт етиб келди. У тўғри райком секретари ўртоқ О. Бердиевнинг кабинетига кирди. Секретарь уни ошиқиб кутмоқда эди.

Ўртоқ Бердиев райондаги пахта пунктлари иши тўғрисида шикоятомуз гапирганида, ўртоқ Нормуҳамедов шуннинг ўзида ёрдам бергуси келди.

— Пахтамиз кўп, — деди ўртоқ Бердиев, — лекин қабул қилиш суст, орқада қолишимизга ҳам сабаб шу...

— Буёғини тўғрилаймиз, хотиржам бўлинг, ўртоқ Бердиев, — ишонч блан деди Нормуҳамедов.

Улар шундан кейин Кучлик пахта тайёрлаш пунктига бордилар. Ҳақиқий аҳвол ана шу ерда маʼлум бўлди. Пункт ходимлари соат 8 бўлиб қолганига қарамай, колхозлардан пахта келишини кутиб ўтирар эдилар. Бу аҳволни кўрган Нормуҳамедов ажабланди. Қандай «ёрдам» бериши ҳақида ўйлаб қолди. У, пункт мудири ўртоқ Т. Шокировни койиган бўлди, тезликда «тартиб» ўрнатиш ҳақида топшириқ берди ва машинага ўтириб секретарь блан жўнаб кетди.

Ўртоқ Нормуҳамедов пунктга нимага келди ва қандай ёрдам берди?! Ҳеч қандай ёрдам бергани йўқ. У, бирқанча колхозларнинг катта йўл ёқасидаги далаларини машинада туриб кўрган бўлди. Дарҳақиқат «пахта очилмапти» деб ўзича хулоса чиқарди. «Оҳангаронгача бўлган масофада терадиган пахта йўқ экан» дея райком секретари ўртоқ Бердиевни юпатди.

Аслида бундай эмас. Ўртоқ Нормуҳамедов кўрган Куйбишев номли, Сталин номли, Қаганович номли колхозларнинг далаларида пахта жуда кўп, лекин ана шу колхозларнинг бирнеча пайкалларида ё колхозчиларни, ё пахта тераётган машиналарни кўрмайсиз. Агар далалардаги очилиб ётган пахталар тез терилиб, пешма-пеш пунктга жўнатилса, район ҳар куни графикда белгиланганича пахта тайёрлаши мумкин. Афсуски, шундай қилинмаётир. Бу ерда гап пунктларнинг пахтани суст қабул қилишида эмас, балки терим ишлари қониқарсиз уюштирилганлигида ва бунинг натижасида пунктга жуда оз миқдорда пахта келтирилаётганлигида!

Райком секретари Бердиев, район ижроия комитетининг раиси Кусаев ўртоқлар пахта тайёрлаш сурʻатининг кундан-кунга пасайиб кетаётганлигига ҳархил баҳоналар қидириб топишга, шу блан ўзларининг пахта йиғим-теримига юзаки раҳбарлик қилаётганликларини хаспўшлашга уринмоқдалар. Область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ Нормуҳамедовнинг районга шошилинч равишда чақирилишининг сабаби ҳам ана шу эди. Барибир Нормуҳамедов пункт ходимларини койигани блан пахта кўп қабул қилиндими? Аксинча, яна оз пахта келтирилиб, шу куни район давлатга 0,9 процент миқдорида пахта топширди, холос.

Ўртачирчиқда аҳвол шундай экан, ўртоқ Нормуҳамедов район раҳбарларига нима учун ёнбосмоқда?!

Раис пахта кутмоқда

Куйбишев номли колхознинг раиси Ғулом Орифжонов кун оғмасданоқ, пунктга етиб келади. У, симёғочга отини бойлаб чойхонага киради. Аччиқ чой ичгач, ҳовурини босиб, тарозибон ёнига боради. Пахта келишини кутиб ўтирган тарозибон раисдан: «Бугун кўпроқ пахта келадими?», деб сўрайди.

— Пахтамиз кўп, кечгача келтирамиз-да, ўзим ҳам шу ердаман-ку...

Раис пункт майдонида анча айланиб, бошқа колхозлардан онда-сонда келтирилаётган автомашина ва аравадаги пахталарни кузатади. Аммо ўз колхозидан пахта келтирилавермагач, хуноби ошиб ташқарига чиқади, йўлларга кўз тикади. Ҳамон пахта ортган аравалар кўринмайди. Раис яна чойхонага кириб, чой чақиради...

Куйбишев номли колхоз районнинг энг йирик ва юқори ҳосилли колхозларидан бири. Колхоз 1130 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 31,2 центнердан пахта топшириши керак. Далада ана шу мажбуриятни таʼминлайдиган даражада ҳосил бор. Пахта кун сайин кўп очилмоқда. Даладаги ҳосилни тез териб олиб, уни давлатга топшириш учун колхозда куч ҳам етарли.

Колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилотининг йиғим-теримни ўтказиш юзасидан тузган планлари блан танишсангиз, кучлардан жой-жойида фойдаланилмаётганини кўрасиз. Пахта теримига қатнашаётган 509 кишидан ташқари, «майда-чуйда» ишлар блан банд бўлган юзга яқин колхозчини пахта теримига қўшимча равишда сафарбар этиш мумкин. Бундан ташқари, бевосита пахта теримига қатнашмаётган 150 га яқин эркак бор. Улар шу кунгача бир килограмм ҳам пахта терганлари йўқ. Тафтиш комиссиясининг раиси, коммунист Бектош Оқбердиев, комсомол аʼзоси Сайдивали Усмонов, собиқ хўжалик мудири коммунист Оғабек Пердабоев сингари ўнлаб колхоз аʼзолари шундай қизғин ва масʼулиятли кунларда пахта теримига қатнашмай, бекор юриптилар. Колхоз партия ташкилоти коммунист ва комсомолларни пахта йиғим-теримига тўла жалб қилиб, уларнинг ишда авангард бўлишларини таʼминламаётир, пахта теримига қатнашмаётган айрим коммунистларга нисбатан муросасозлик қилиб келмоқда.

Булардан ташқари, бригадалардаги мавжуд кучлардан мақсадга мувофиқ фойдаланилмайди. Биз Мирсодиқ Элчибоев бошлиқ 6-нчи бригадада бўлганимизда, хирмонда 4 киши ўрнига 10 колхозчининг «ишлаётганини» кўрдик. Шуниси ачинарлики, бригада бошлиғи ўртоқ Элчибоев ҳар куни 140—150 килограммдан пахта тераётган Абиба Абдусатторова, Ойдин Қолдибоева сингари чевар теримчиларни кўсак чувиш машинасида ишлашга қўйган. Шу бригадага райондан вакил қилиб биркитилган Д. Исинбоев бригада бошлиғининг ишни кучлардан нотўғри фойдаланаётганини айтмаган ва унга амалий ёрдам бермаган. Исинбоев райондан келганига 12 кун бўлгани ҳолда, бригада иши блан танишиб чиқмаган.

Куйбишев номли колхоз правлениеси бригадаларда пахтанинг очилишига қараб меҳнатни тўғри уюштирмаган. Айрим бригадаларда пахта кам. Теримчилар кундалик нормаларини бажармаётирлар. Бошқа бригадаларда эса пахта қийғос очилган, теримчилар етишмаётир. Колхоз правлениеси пахтаси кам очилган бригадалардан теримчи етишмаётган бригадаларга колхозчиларни юбориш ва уларнинг унумли ишлашини таʼминлаш тадбирларини кўрмаган. Чунончи, ўртоқ Х. Тўлабоев бошлиқ 7-нчи бригадада пахта кам бўлгани учун 47 теримчининг биронтаси ҳам нормасини бажармайди. Ваҳоланки, шу бригада блан ёндош бўлган ўртоқ Элчибоев бошлиқ 6-нчи бригадада очилган пахта кўп. Бу ерда 2 баравар кўпайтирилса ҳам, норма бажарилади. Бу бригада ёрдамга муҳтож. Колхоз раиси ўртоқ Орифжонов ана шу аҳволни кўра-билатуриб, пахтаси кўп очилган бригадаларга қўшимча куч юбориш тўғрисида ўйлаб кўрмаётир. У, бундай усул қўлланилганда, пахта териш ва топшириш сурʻати кескин равишда ошажаги мумкинлигини тушунмаётир. Шунинг учун колхоз графикда кўрсатилганча пахта топширмай, районнинг тобора орқада қолишига сабаб бўлмоқда.

Ўртоқ Орифжонов далада, бригадаларда бўлади, лекин у иш блан чуқур танишмайди, камчиликларни бартараф қилиш чорасини кўрмайди. От устида «ҳорма-бор бўл» деб бепарво ўтиб кетаверади. Ғулом Орифжонов ишни ташкил қилмай, пункт чойхонасида пахта кутиб вақтни беҳуда ўтказади.

Меҳнатга ҳақ тўлаш ёмон уюштирилган

Ўртачирчиқ районида пахта тайёрлаш сурʻатининг пастлигига меҳнатга ҳақ тўлаш ёмон уюштирилганлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг «1954 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашнинг бориши тўғрисида»ги қарорида кўрсатилган тадбирлар районнинг кўпгина колхозларида қониқарсиз бажарилаётир. Теримчилар кўп ва юқори сифатли пахта тераётганликлари учун белгиланган миқдордаги пулни олмаётирлар. Бу эса кўпчилик колхозчиларнинг норма бажармасликларига сабаб бўлаётир.

Карл Маркс номли колхоз сентябрь ойининг сўнгги кунларида, яʼни қарор эʼлон қилинган пайтда ҳар куни графикда белгиланган миқдорда пахта тераётган эди. Колхоз правлениеси колхозчиларга қўшимча ҳақ тўлашни камайтиргач, ҳар куни 25—26 тонна пахта териб топшираётган колхоз сурʼатни кескин бўшаштириб, 16—17 тоннадан пахта топширадиган бўлиб қолди.

Куйбишев номли колхоз раиси Орифжонов ховирини босмоқда...
Рассом Н. Меламед.

Карл Маркс номли колхозда 300 дан ортиқ киши теримга қатнашмоқда. Уларнинг меҳнати яхши тақдирланмаётганлиги сабабли кундалик норма бажарилмаётир. 316 теримчидан ҳар куни ўрта ҳисоб блан 130—140 киши норма бажармайди. Бу, колхозда пахта кам деган хулосани чиқармайди. Колхозда пахта кўп. Масалан, илғор теримчилардан Марʼям Султонова, Тошбиби Жўраева ўртоқлар ҳар куни 150—170 килограммдан пахта термоқдалар. Колхоз партия ташкилотининг секретари ортоқ М. Ўлмасов колхоздаги ана шу илғор теримчиларнинг тажрибасини оммалаштиришга, шу йўл блан умумий юксалишга эришишга етарли аҳамият бермаётир. Натижада колхозда терилган кундалик пахта ўрта ҳисоб блан ҳарбир кишига 39 килограммдан тўғри келади.

Район партия комитети колхозларда юз бераётган камчиликларни тугатиш мақсадида у ерларга ўз вакилларини юборган, лекин бу вакиллар амалий иш қилиш ўрнига «ҳай баракалла»чилик блан кун ўтказмоқдалар. Карл Маркс номли колхозга вакил бўлиб келган Тайёрлаш министрлигининг Ўртачирчиқ районидаги вакили ўртоқ Мелиқ Қобиловни қачон кўрсангиз худди катта бир ишни бажарган кишидек ҳовлиқиб юради. Лекин ўртоқ Қобилов колхозга бир кунда 2—3 марта келиб кетаётган бўлса ҳам, пунктга топширилаётган пахтанинг тоннаси ошмаётир!

Куйбишев номли колхозга юборилган район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Муҳиддинов, Маленков номли колхозда юрган район маданият бўлимининг мудири Абдуқодир Юсупов, Қаганович номли колхозга биркитилган район халқ судининг раиси М. Фозиловлар ана шундай вакиллар жумласидандир.

Колхозларга кетма-кет вакиллар юбориш блан иш битмайди. Бунинг ўрнига колхозлардаги ички имкониятлардан тўла фойдаланиш ва давлат томонидан берилган техникани ишга солиш керак.

Ўртачирчиқлилар аввалги шуҳратларини тиклашлари керак

Ўртачирчиқ — областимизнингина эмас, республикамизнинг йирик ва юқори ҳосилли районларидан бири. Ўртачирчиқ пахтакорлари бундан 4—5 йил илгари мўл ҳосил етиштиришда донг чиқарган эдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қорабойота Султонов, машҳур пахтакор Ғаниота Машариповлар шу Ўртачирчиқ районидан чиққанлар. Ҳар йили Андижон областидан келиб турадиган бизнинг мусобақадошларимиз шу уста пахтакорларнинг ишини кўриб қувонардилар, тажриба ўрганардилар.

Райондаги «Ленин йўли» колхозининг аʼзолари янги ерларни ўзлаштиришдек ватанпарварлик ташаббусни бошлаб, Иттифоқимизга танилдилар. Улар ўтган йили ана шу янги ерлардан мўл ҳосил етиштириб, ноқулай об-ҳаво шароити туфайли содир бўлган қийинчиликларни фидокорлик блан енгиб, давлатга кўп пахта топширдилар.

Нима учун ҳозирги ҳал қилувчи кунларда ана шу машҳур пахтакорларнинг номи эшитилмаётир. Ўртоқ Усмонов раислик қилаётган «Ленин йўли» колхози нима учун бултурги сурʻатга етиб олмаётир? Ўтган йилги сурʻат блан танишсангиз, жуда ачинарли аҳволни кўрасиз. Район бултур октябрьнинг ана шу кунларида йиллик планни ярмидан ошириб юборган эди. Бу йил эса ўтган йилгидан 13 процент орқада қолиб кетмоқда.

Район колхозлари далаларида пахталар чамандек очилган бўлса ҳам, пунктларга автомашина ва араваларнинг келиши жуда сийрак. Ҳозир районда кундалик терилаётган пахта ҳарбир кишига ўрта ҳисоб блан 30 килограммдан тўғри келади. Бунинг устига ҳарбир колхозда 50—60 лаб киши теримга қатнашмаётир.

Тупроқ шароити жиҳатидан Сирдарʼё, Мирзачўл районлари блан бирхил шароитга эга бўлган Ўртачирчиқда пахта яхши очилмаяпти, дейиш тўғрими? Мутлақо нотўғри. Районда пахта кўп. Агар шу пахталарни териб олиш учун мавжуд 174 та пахта териш машинасидан унумли фойдаланилса, механик-ҳайдовчиларнинг кўп пахта териши учун етарли шароит яратиб берилса, Ўртачирчиқ районида графикни тўла бажариш мумкин. Лекин район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТСларнинг директорлари, сурʻатни оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган «Ленин йўли», Куйбишев номли, Сталин номли колхозларнинг раислари ана шундай имкониятлардан ўз ўрнида, самарали фойдаланмаётирлар. Улар, «пахтамизни бир сидра териб олдик, энди кўсаклар яхши очилмаяпти» деб айтмоқдалар. Ваҳоланки, қайси далада бўлсангиз, қийғос очилган пахтани кўрасиз.

Сталин номли колхознинг катта йўл ёқасидаги 6-нчи бригадасида қанор ямаб ўтирган колхоз аʼзоси Турсунов блан суҳбатлашиб қолдик. Бу вақт кундуз соат 3 дан ошган эди. У, бизга ҳалигача пахта жўнатилмаганлиги, қоплар йиртиқ бўлганлиги сабабли уни олдин ямаш зарурлиги, бу ишни тезроқ бажаришга жувонлдиз йўқлигини айтди. Ўртоқ Турсунов бир даста ипни қўлида ушлаб ўтирар ва колхоз раҳбарларини нўноқликда, ишни ташкил қилабилмасликда ҳақли суратда айблар эди.

Октябрь ойи тугаб бормоқда. Бу йилги об-ҳаво пахтакорлар учун айниқса жуда қулай келди. Ишнинг кўзини билган колхозлар, районларнинг раҳбарлари пахта териш сурʻатини кун сайин ошириб, Улуғ Октябрь байрамигача йиллик пахта тайёрлаш планини бажариш учун ғайрат блан курашмоқдалар. Ана шу ғайрат, жонкуярлик Ўртачирчиқ районидаги кўпгина колхозларда сезилмайди. Колхоз раислари ҳам, район раҳбарлари ҳам мўл ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишда ташкилотчилик кўрсатмаётирлар.

Ўртачирчиқлилар ўзларининг аввалги шуҳратларини яна тиклашлари, бунинг учун пахта тайёрлаш сурʻатини кескин оширишлари зарур.

С. МАҲКАМОВ,
Ш. КУЗАНБОЕВ,
Б. ХАЛИЛОВ.

Меҳнат унумини ошириб, пахта тайёрлаш сурʻатини янада кучайтирамиз

(Орджоникидзе районидаги Пушкин номли колхознинг раиси ўртоқ Д. ОМОНОВ блан суҳбат)

Пушкин номли колхоз бу йил 560 гектар ерга чигит экган. Пахта тайёрлаш пункти блан тузилган контрактация шартномасига мувофиқ бу йил ҳар гектар ердан 36,6 центнердан ҳосил етиштириб, жамʼи давлатга 18 минг 816 центнер пахта топширишимиз керак.

Пушкин номли колхоз аʼзолари мўл ҳосил етиштириш учун ғўза парваришини қандай уюшқоқлик блан ўтказган бўлсалар, пахта йиғим-терим мавсумини ҳам шундай уюшқоқлик блан олиб бормоқдалар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрди, ҳарбир бригадада хирмонлар, дала шийпонлари, боғча ва яслилар ремонт қилинди. Йўл, кўприклар тузатилди. Етарли от-улов, юк машиналари ажратилиб пахта ташишга тахт қилиниб қўйилди.

Колхозда пахта терими бригадалар бўйича ташкил қилинган. Шунинг учун бригада аʼзолари звено участкаларига бўлиниб эмас, балки пахтанинг очилишига қараб ҳамма бир участкада ишлайди. Бу очилган пахтани ўз вақтида нобуд қилмай териб олишга имкон бермоқда. Бригаданинг барча аʼзоси бир участканинг пахтасини териб бўлиб, пахтаси энг кўп очилган бошқа участкага ўтмоқда. Теримчилар соатли график асосида ишламоқдалар. Кун тартибида белгиланган муайян соатларда ҳарбир теримчининг пахтаси даланинг ўзида тортиб қабул қилинади ва шу ондаёқ бричкаларга юкланиб хирмонга жўнатилади. Ҳарбир бригадада доимий бир тарозибон ва икки аравакаш ишлаб турибди. Бригада хирмонида пахтани қуритиш, қоплаш ва транспортга юклаш учун ишлашга 3 — 4 киши ажратилган.

Колхозимизда теримнинг сифати учун ҳам кураш кучайтирилган. Бу иш пахтани сортларга ажратиб териш ва нобудгарчиликка қарши кураш йўли блан олиб борилмоқда. Пахтани сортларга ажратиб теришнинг бутун чораларини кўрдик. Шунинг учун ҳам ҳозиргача топширган 11 минг 289.3 центнер пахтанинг ҳаммаси тайёрлаш пункти томонидан фақат отбор ва биринчи сортга қабул қилинди. Колхозимиз 7 октябрьдан бошлаб топширган пахтаси учун устама мукофот блан ҳақ олмоқда.

Бригада, звено бошлиқлари, правление аʼзолари, агрономлар теримчиларнинг ишини системали равишда кузатиб борадилар. Пахтанинг эгатга тўкилишига кўсакларни чала қолдириб кетишга мутлақо йўл қўйилмайди. Ҳарбир бригадада йўл ва дала атрофларига тўкилган пахталарни териб олиш учун махсус кишилар ажратилган. Бу соҳада бизга пионерлар ва мактаб ўқувчилари ҳам ёрдам бермоқдалар.

Ҳарбир бригада учун пахта топшириш графиги, айрим даврлар учун нормалар ва теримчилар учун мавсум нормалари белгиланиб, колхозчилар ўртасида муҳокама қилинди. Шунингдек, партия ташкилоти пахта йиғим-теримини ўтказиш тўғрисида партия ва ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган қарорларни колхозчиларга тушунтириш юзасидан оммавий-агитация ишларини кенг миқёсда ташкил этди. Натижада теримчилар ўртасида социалистик мусобақа кучайиб кетди. 147 теримчи мавсумда 10—15 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олди. Ҳозир 29 теримчи 5—7 минг килограммдан пахта терди. М. Сиддиқова, М. Эргашева, Р. Раззоқова каби илғорларимиз 7—8 минг килограммдан пахта тердилар.

Бригадалар, звенолар ўртасида ҳам социалистик мусобақа кучайтирилган. Ўртоқ С. Султонов бошлиқ бригада йиллик планини 75,2, ўртоқ Т. Абдуллаева бошлиқ бригада 72,5 процент бажариб, колхозда ҳаммадан олдинда бормоқда.

4-нчи бригаданинг ўртоқ А. Самадов, 2-нчи бригаданинг ўртоқ М. Раҳматов бошлиқ звено аʼзолари ҳар гектардан 36 — 36,5 центнердан пахта топшириб, давлат планини 100 процент бажардилар. Бу звеноларда ҳали пахта кўп, звено аʼзолари битта кўсакни ҳам нобуд қилмасдан бу йил давлатга камида 50 центнердан пахта топшириш учун курашаётирлар.

Партия ва ҳукуматимиз томонидан тавсия этилган теримчиларга ҳақ тўлашнинг янги системаси меҳнат унумини оширишда ва пахта тайёрлаш сурʻатини жадаллаштиришда ғоят катта роль ўйнамоқда. Биз колхозчиларга ҳар беш кунда аванс, шу блан бирга уларга нормадан ошиқ терган пахталари учун тегишли бўлган пулни ҳам бериб турибмиз.

Далада сифатли иссиқ овқат ва чой ҳам ўз вақтида тайёрланади. Теримчилар эрталаб соат 6 дан ишга тушадилар, соат 8 да нонушта қиладилар, кундуз соат 2 дан 3 гача овқатланиб, чой ичиб дам оладилар.

Колхозимиз аʼзолари давлатга гектаридан 40 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олганлар. Улар социалистик мусобақани янада кучайтириб бутун имкониятлардан тўла фойдаланадилар ва ўз мажбуриятларини шараф блан бажариб, республикамизнинг шонли 30 йиллигини муносиб совғалар блан кутиб олиш учун курашадилар.

Ўртоқ У. Сулаймонов бошлиқ звено гектаридан 43 центнердан пахта топширди

Мирзачўл районидаги Сталин номли колхознинг У. Сулаймонов бошлиқ звено аʼзолари колхозда ҳаммадан олдинда бориб, ҳозиргача 11 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 43 центнердан пахта топширди.

Бу звенода йиғим-терим ҳозир ҳам қизғин бораётир. Звенонинг С. Абдуллаева, Б. Сулаймонова, Х. Шерматова каби илғор аʼзолари мавсумда 12 — 15 минг килограммдан пахта териш мажбурияти олган эдилар. Улар, кунига 160 — 180 килограммдан ошириб пахта териб, бошқаларга намуна бўлаётирлар.

Звено аʼзолари социалистик мусобақани қизитиб, Улуғ Октябрь байрамини муносиб кутиб олиш учун зўр ғайрат блан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Х. САГИЗОВ.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Ховос районидаги Карл Маркс номли колхознинг ўртоқ Холиқул Иброҳимов бошлиқ бригада аʼзолари етиштирилган мўл пахта ҳосилини нобуд қилмай тез фурсатда йиғиб-териб олишга бутун кучларини сафарбар этмоқдалар.

Теримчилар соатли график асосида ишлаб, белгиланган нормани ортиғи блан бажармоқдалар. Ойсафар Жабборова, Фотима Назирқулова каби чевар теримчилар кунига 170— 180 килограммдан отбор ва биринчи сорт пахта тераётирлар. Улар 7 ноябрьгача 15 — 16 тоннадан пахта теришга аҳд қилганлар.

Б. УМАРҚУЛОВ,

* * *

Юқоричирчиқ районидаги Сталин номли колхознинг коммунист ўртоқ А. Тўрабеков бошлиқ бригада аʼзолари 50 гектар ерда мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда мўл пахта ҳосили тез ва сра нобуд қилинмай йиғиб-териб олинаётир.

Теримчилардан О. Нурматова, А. Қорабоева, Р. Иброевалар кунига 180 — 200 килограммдан ошириб пахта тераётирлар. Булардан ўрнак олган С. Қурбонова, С. Ўразбекова, С. Тўйчиева ва бошқалар ҳам кунига 150 — 180 килограммга етказиб пахта термоқдалар.

Натижада бригадада пахта териш ва уни пешма-пеш давлатга топшириш сурʼати кун сайин ўсмоқда. Бригада аʼзолари меҳнат унумини янада ошириб, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар.

Б. САРСЕНОВ.

* * *

Сирдарʼё районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ О. Соатов бошлиқ бригадаси 76 гектар пахта майдонида бу йил мўл ҳосил етиштирди.

Бригада аʼзолари ўтган йили пахта тайёрлаш планини 120 процент бажарган эди. Бу йил улар планни 150 процентга етказиб адо этиш учун курашаётирлар.

Тарас Шевченко номли колхозда комсомол аʼзоси ўртоқ Б. Қоплонов икки йилдан бери бригадага бошчилик қилиб келади. Унинг бригадаси шу йилларда планни ошириб бажаради. Бу йил бригада аʼзолари 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан камида 40 центнердан пахта топшириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Бригаданинг илғор аʼзоларидан Ойқиз Рустамова, Қурбон Қоплоновлар кунлик нормаларини доим ошириб бажармоқдалар.

Ҳозир бригада аʼзолари давлатга йиллик планнинг 90 процентини миқдорида пахта топширдилар. Улар терим сурʻатини кун сайин ошириб, давлатга тобора кўпроқ пахта етказиб бериш учун курашаётирлар.

З. ОРТИҚОВ.

Бузилмас дўстлик

(Руминия-Совет дўстлиги ойлиги муносабати блан)

Руминия тупроғида кўп асрлар давом этган зулм шавкатли совет қўшинларининг ғолибона юриши натижасида абадий тугатилди. Бу буюк кунни румин халқи асло эсидан чиқармайди. Бизнинг меҳнатсевар халқимиз ўтган ўн йил мобайнида жуда катта ғалабаларни қўлга киритди. Бизнинг халқимиз зўр ғайрат блан меҳнат қилиб, Руминия ишчи партиясининг раҳбарлиги остида ва улуғ Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами туфайли социализм йўлидан муваффақиятли суратда олға бормоқда.

Руминиянинг миллионларча меҳнаткашлари севикли ва традицион байрамимиз бўлиб қолган Руминия-Совет дўстлиги ойлигини ижодий меҳнат соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар блан нишонламоқдалар. Ҳар йилнинг 7 октябридан 7 ноябригача шундай ойликнинг ўтказилиши румин халқининг коммунизм қурувчилар мамлакатига чексиз муҳаббати ва миннатдорчилигини ёрқин исбот этучи далилдир. Коммунизм қурувчилар мамлакатининг бизни қуллаб-қувватлаётганлиги олға қараб ҳаракат қилишимиз учун гаровдир.

Бизнинг халқимиз Совет мамлакати блан дўстона алоқаларни мустаҳкамлашни астойдил истайди. Биз ўз озодлигимиз учун Совет мамлакатидан миннатдормиз. Биз дун'ёда биринчи социалистик давлатнинг тажрибаларини билиш ва эгаллашни истаймиз. Ана шу истаклар натижасида 1944 йилда Совет Иттифоқи блан дўстона алоқа қилучи Руминия жамияти — АРЛУС вужудга келди. АРЛУС ўтган йиллар мобайнида меҳнаткаш халқимизнинг тарихий ғалабалари блан бирга ўсди ва ривожланди ҳамда оммавий, кучли ташкилотга айланди.

Шарқдаги улуғ қўшнимиз блан дўстлик халқимиз учун доим азиз бир нарса бўлиб келди. Румин халқи туркларга қарши олиб борилган оғир курашда улуғ рус халқининг ёрдами блан ўз мустақиллигига эришди. 1907 йилдаги деҳқонлар қўзғолонлари 1905 йилдаги рус революцион ҳаракатининг та'сири блан ривожланди. 1917 йилда Улуғ Октябрь революциясининг ғалабаси меҳнаткаш халқимизни руҳлантириб юборди ва Руминия Коммунистик партиясининг тузилишига олиб келди. Руминия Коммунистик партияси Совет Иттифоқи блан дўст ва иттифоқ бўлиш — мамлакатни қутқазаоладиган ва ҳақиқий мустақилликни та'минлайоладиган бирдан-бир тўғри йўл деб билиб, ана шу дўстлик ва иттифоқликни ҳатто фашизм жуда қутириб кетган йилларда, уруш йилларида ҳам пропаганда қилди.

Халқимизнинг СССР блан дўст бўлишига интилиши нечоғлик тўғри ва нечоғлик табиий бир ҳол эканлигини 1944 йил 23 август куни яққол кўрсатди. Ўша куни румин халқи Совет Иттифоқи қуролли кучларининг ғалабаси туфайли озодлик ва миллий мустақилликка эришди. Шундан кейинги йилларда Совет Иттифоқи қардошларча, самимий ёрдам бермаганида, мамлакатни, я'ни урушдан жуда катта зарар кўрган мамлакатни тиклаш ва реконструкция қилиш соҳасида жуда кам муваффақият қўлга киритилган бўлар эди. Улуғ дўстимиз томонидан юборилган ғалла энг оғир қурғоқчилик йилларида халқни нон блан та'минлади. Совет мамлакатидан келтирилган ускуналар туфайли скважиналар яна нефть чиқарабошлади, шахталар тикланди. Совет кокси домна печьларини ва совет пахтаси тўқимачилик фабрикаларини ҳаракатга келтирди. Совет мамлакатидан олинган медикаментлар неча минглаб бемор кишиларни соғайтирди. Биз озод қилинганимиздан кейин Ватанимизнинг бепоён ерларида янги корхоналар, касалхоналар, стадионлар, театрлар ва ўқув юртлари барпо қилинганлигини, қишлоқларда мўл-кўлчиликнинг даракчиси бўлган социалистик қишлоқ хўжалиги ўзига йўл очабошлаганлигини ўз кўзимиз блан кўрдик.

Бир вақтлар техника соҳасида ғарбга қарам бўлган бизнинг мамлакатимиз нефть ускуналарини, тракторларни, электромоторларни, машиналарнинг ва саноат маҳсулотларининг бошқа турларини четэлларга чиқарувчи мамлакат бўлиб қолди. Фанимиз, сан'атимиз ва адабиётимиз кўз олдимизда кенг ривожланмоқда. Ҳарбир соҳада ва ҳарбир қадамда Совет мамлакатининг ёрдамини сезиб турибмиз. Совет Иттифоқи блан дўстлик биз учун нафас олаётганимиз ҳаво каби, ташналигимизни йўқотадиган сув каби, йўлимизни ёритучи қуёш каби зарур эканлигига тобора кўпроқ ишонмоқдамиз.

Капиталистик мамлакатларда ҳам дўстлик ва ёрдам тўғрисида кўп гапирадилар. Аммо уларда дўстлик ва ёрдам нимадан иборат бўлади? Америка Қўшма Штатларининг «ёрдами» натижасида Англия, Франция, Италия ва ғарбдаги бошқа мамлакатлар ўзларининг мол сотиш бозорларидан секин-аста маҳрум бўлмоқдалар ва гражданлар эҳтиёжи учун маҳсулот ишлабчиқаришни камайтиришга мажбур бўлиб қолмоқдалар, меҳнаткашларнинг тобора кўп қисми эса ишсизлик ва қашшоқлик қурбони бўлмоқда. Ғарб мамлакатларида: «Америкалилар ўз юртингизга жўнангиз!» деган талаб тобора жаранглаб эшитилаётганлиги бежиз эмас.

Совет Иттифоқининг дўстлиги ва ёрдамидан баҳраманд бўлган мамлакатларда тамомила бошқача аҳволни кўрамиз. Бу мамлакатларнинг экономикаси ва маданияти мисли кўрилмаган даражада яшнади.

АРЛУС ўзи ташкил этилганидан буён ўтган 10 йил ичида халқимиз блан улуғ совет халқи ўртасидаги дўстона алоқаларни кучайтиришга хартомонлама ёрдам бериб келди. АРЛУСнинг ишларида кенг меҳнаткашлар оммаси йилдан-йилга зўр ғайрат блан қатнашмоқда. Руминиянинг энг узоқ хуторларида ҳам АРЛУС ташкилотлари тузилди. Ҳамма ерда Совет Иттифоқи тўғрисидаги ҳақиқат сўзлари эшитилмоқда; совет тажрибасидан ва совет халқининг маданий хазинасидан кенг омма баҳраманд бўлмоқда.

АРЛУС ташкил этилганидан кейин қисқа вақт ичида, я'ни 1945 йилда бу жамиятнинг биринчи с'езди бўлди. Бу с'ездда 57.000 а'зо номидан вакиллар қатнашди. Ҳозирги вақтда АРЛУС чинакам оммавий ташкилот бўлиб, унинг 6 миллиондан ортиқ а'зоси бор. Бу жамиятда а'зо бўлган меҳнаткашлар улуғ халоскоримиз бўлмиш Совет Иттифоқини, социализм қуришда бизга ёрдам бераётган мамлакатни астойдил севмай туриб ўз мамлакатимизни чинакам севиш мумкин эмаслигини жуда яхши биладилар.

Кенг омма АРЛУС тўгаракларида, лекцияларда, виставкаларда қатнашиб ва кенг доирада амалга оширилаётган тадбирлар туфайли қуйидагиларни: совет кишиларининг қандай яшаётганликлари ва меҳнат қилаётганликларини, совет кишиларининг бахтли ҳаётларини қандай қураётганликларини билиб олдилар. Руминиянинг пўлат эритучиси Совет мамлакатининг пўлат эритучиси қандай ишлаётганлигини АРЛУСда билиб олди, Руминия деҳқони Совет мамлакатидаги колхозчининг қандай яшаётганлигини, қандай меҳнат қилаётганлигини, румин врачи совет медицинаси эришган янги муваффақиятларни, румин рассоми Совет мамлакатидаги сан'ат арбобларининг янги асарларини АРЛУСда билиб олди. Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари совет кишиларининг тажрибаларини ўрганиб ва эгаллаб олиб, ўзларининг совет ўртоқлари каби ватан бахти-саодати учун астойдил меҳнат қилишга интилмоқдалар.

Кейинчалик ишлабчиқаришда анча катта муваффақиятларга эришаолган кўпгина румин шахтёрлари циклли график бўйича ишлаш методлари блан АРЛУС орқали танишиб олдилар. СССР блан дўстона алоқа қилучи румин жамияти скважиналарни жадал пармалашнинг совет методини ёйишга ёрдам берди, совет токарьларидан Биков, Борткевич, Колесовларнинг методларини оммалаштирди. Қишлоқларда АРЛУС томонидан ташкил этилган тўгаракларда кўпгина румин деҳқонлари картошка, макка жўхорини ва чопиқ қилинадиган бошқа экинларни уялаб-квадрат шаклда экиш усулини билиб олдилар. Улар Совет мамлакатидаги колхозларнинг мўл ҳосил етиштиришларини та'минлаган бошқа кўпгина агротехника методлари блан ҳам танишдилар. АРЛУС ташкилотлари Руминия саноати ва қишлоқ хўжалигининг давлат планларини тўла ва ошириб бажариш йўлидаги курашига катта ҳисса қўшдилар. Ҳозирги вақтда республиканинг неча юз минглаб ишчилари, инженерлари ва техниклари совет методларини қўлланмоқдалар.

Мамлакатимизда маданий ва илмий ишларнинг ривожланиши ҳам — румин жамоатчилигининг маданий қурилиш, адабиёт, сан'ат ва фан соҳасида совет кишилари эришган муваффақиятлар блан асосли суратда танишиб чиқишларига боғлиқдир. Руминия Халқ Республикаси Фанлар академиясининг Руминия-Совет илмий-текшириш институти бу соҳада самарали иш қилди.

АРЛУС ўзи ташкил этилган пайтдан бошлаб рус классик адабиёти ва совет адабиётини ёйиш ҳамда оммалаштириш соҳасидаги ишларни қизитиб юборди ва бу блан совет китобининг омма орасига ёйилишига ёрдам берди. АРЛУС ихтиёридаги «Картя руса» нашриёти рус классик адабиёти ва совет адабиётининг кўп асарларини босиб чиқарди. Руминияли китобхон Пушкин ва Гогольнинг, Салтиков Шчедрин ва Некрасовнинг, Толстой, Чехов, Горький, Фадеев, Шолохов, Островский, Павленко, Эренбург, Исаковскийнинг асарлари блан танишди. АРЛУСнинг Бухарестдаги марказий кутубхонаси совет китоби ва матбуотини ёйиш ва оммалаштиришда муҳим роль ўйнайди. Бу янги китоб, журнал ва газеталарни ўқишни ёки Совет мамлакатида махсус чиқадиган китоблардан справкалар олишни истаган кишилардан ҳар куни 400 — 500 киши бу кутубхонада бўладилар.

АРЛУС бошқа оммавий ташкилотлар блан бирқаторда рус тилини ўрганиш, халқ курсларини ташкил этишда ташаббускор бўлди. 1945 йилда ана шу курсларда 940 киши ўқиган бўлса, 1953—1954 ўқув йилида 220,000 киши рус тилини ўрганди.

АРЛУС томонидан уюштирилаётган лекциялар, суҳбатлар, бадиий ва адабий кечалар, концертлар, халқ байрамлари жуда катта муваффақият қозонмоқда. Бухарестдаги Руминия-Совет дўстлиги уйи бу соҳада самарали иш олиб бормоқда. Руминия-Совет дўстлигига доир турли темаларда АРЛУС томонидан очилаётган виставкаларни ҳамиша неча ўн минглаб кишилар томоша қилмоқда.

АРЛУС томонидан чиқарилаётган газета ва журналлар муҳим роль ўйнамоқда. «Вяк ноу» газетаси, «СССР—ҳозирги кунда» ва «Уй сазад» журналларининг ҳарбир сони совет ҳаётини кўрсатиб беради, улуғ Совет мамлакатининг сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётига доир янги ма'лумотларни беради, шунингдек Руминия-Совет дўстлигини мустаҳкамлаш ва Совет мамлакатининг муваффақиятларини ҳамда тажрибаларини оммалаштириш соҳасида АРЛУСнинг турли ташкилотлари томонидан бажарилаётган ишларни ёритади.

АРЛУС Украина ва Молдавия совет республикалари шарафига декадалар ўтказди. Бу декадалар румин халқини Руминия блан қўшни бўлган совет халқларининг ҳаёти блан янада пухта таништиришнинг энг яхши методи бўлди. АРЛУС ана шу декадалар вақтида жуда кўп докладлар, виставкалар ташкил этиб ва бошқа чоралар амалга ошириб, қўшни совет республикалари коммунизм қуриш йўлида бениҳоя олға кетганликларини мамлакатимиз гражданларининг билиб олишларига ёрдам берди. Декадалар вақтида Украина ва Молдавия республикаларининг маданият ва фан арбоблари, саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари бизнинг мамлакатимизга келдилар, бу эса СССР блан Руминия ўртасида дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам берди.

Ҳар йили ўтказиб туриладиган Руминия-Совет дўстлиги ойлиги АРЛУС фаолиятининг энг муҳим томонидир. Ана шу ойликлар ўтказилган кунларда мамлакатимизга келган совет кишилари блан учрашувлар бўлади. Бу ойликлар Совет Иттифоқидаги ҳаёт тўғрисида кўпроқ нарсани билиб, Совет мамлакатининг тажрибаларини яхши ўрганиб олишда бизга ёрдам берадиган воситадир. Фанимизнинг турли соҳаларидаги арбобларимиз — биологлар, врачлар, физиологлар, тарихчилар, металлурглар ва шу сингарилар совет олимларидан — академиклардан Опарин, Аничков, Биков, Греков, Никитинлардан ва дун'ёда энг илғор фаннинг бошқа вакилларидан қимматли ёрдам олдилар. Бизнинг ёзувчиларимиз ва кинематография ходимларимиз Совет иттифоқидан Эренбург, Горбатов, Иванов, Федин, Полевой, Бабаевский каби совет ёзувчилари, кинорежиссёр Александров, сан'атшунослардан Марков ва Мартиновлар каби кишиларнинг Руминияга келишларидан бениҳоя қувондилар. Совет ашула ва рақс ансамбли, Москва Совети номли театр ва бошқа театрлар артистларининг чиқишларини руминлар катта завқ блан томоша қилдилар. Совет музика сан'атининг бутун дун'ёга машҳур бўлган артистлардан Ойстрах, Рейзен, Казанцева, Барсова ва бошқа кўп артистлар бизнинг саҳнамизда хурсандчилик блан кутиб олиндилар. Руминия-Совет дўстлиги ойликлари муносабати блан Совет мамлакатидаги корхоналарнинг илғорлари, шу жумладан Российский, Биков, Кононенко, Семинский, Качуровский, Долинюк ва бошқаларнинг мамлакатимизга келишлари ҳам жуда катта самара берди. Улар бизга юксак меҳнат унумига эришиш учун қандай ишлаш мумкин эканлигини кўрсатдилар. Бу йил ойлик шарафига ўтказилган халқ ижодий конкурси мамлакатимиз меҳнаткашларининг Совет Иттифоқига нисбатан дўстона туйғуларини кўрсатган намойиш бўлди. Конкурс қатнашчиларининг кўплиги, шунингдек конкурсга тақдим этилган асарлар тематикасининг хилма-хиллиги ва бойлиги мамлакатимиз меҳнаткашларининг Совет Иттифоқига муҳаббатини акс этдиради.

Мен, Руминия-Совет дўстлигини мустаҳкамлаш соҳасида АРЛУС томонидан қилинган ишларнинг ба'зиларига тўхталиб ўтдим. Бизнинг халқимиз совет адабиёти, сан'ати, совет фани, техникасининг хазиналаридан тобора кўпроқ билим олишга ҳаракат қилмоқда. Руминия-Совет маданий алоқаларини тобора кенгайтириш ва мустаҳкамлаш — АРЛУС нинг энг муҳим вазифаларидан биридир.

АРЛУСнинг ўзи ташкил қилингандан буён ўтган 10 йил мобайнида эришилган муваффақиятлари Руминия ишчилар партиясининг раҳбарлиги остида — Руминия меҳнаткашларининг жамият томонидан амалга оширилаётган барча тадбирларга э'тибор ва муҳаббати натижасида ҳамда жамиятнинг ВОКС (Четэллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамияти)дан катта ёрдам олаётганлиги натижасида қўлга киритилди.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари АРЛУСнинг 10 йиллигини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги арафасида байрам қилиб, улуғ ва енгилмас Совет Иттифоқига самимий муҳаббат ва миннатдорчиликларини яна бир марта изҳор этадилар.

АРЛУС раиси, Академик
К. И. ПАРХОН.

СОВЕТ-ХИТОЙ ДЎСЛИГИНИНГ ҚУДРАТЛИ ҲАЁТБАХШ КУЧИ

ПЕКИН, 21 октябрь. (ТАСС). Хитой-Совет битимига мувофиқ, аралаш жамиятлардаги совет ҳиссаси, шу жумладан Синьцзян вилоятида нефть чиқарувчи ва нефтьни қайтадан ишловчи жамиятдаги совет ҳиссаси Хитой Халқ Республикасига топширилажаги тўғрисида хабар берилган эди.

Ана шу жамият тузилганидан буён ўтган бирнеча йил ичида, — деб ёзади «Женьминьжибао» газетаси, — Синьцзян вилоятининг дашт ерларида йирик нефть саноати базаси вужудга келтирилди. Буерда хитой ва совет мутахассисларининг мустаҳкам ҳамкорлиги туфайли энг янги совет техникаси блан та'минланган нефть ишлаш саноати корхоналари қурилди. Илғор совет техникаси ва нефть чиқариш методларининг жорий қилиниши Синьцзян нефтьчиларининг катта муваффақиятларга эришувига ёрдам берди. 1953 йилда нефть чиқариш 1952 йилдагига нисбатан 20 баравардан зиёд ортди. Шу давр ичида пармалаш ишлари ҳажми 5 баравардан зиёд, текшириб кўриш учун пармаланадиган майдон эса 11 баравар кенгайди.

Совет мамлакатидаги дўстларимиз, — деб ёзади газета, — Синьцзянда бирнеча йил мобайнида йирик нефть саноати базасини вужудга келтиришда бизга ёрдам бердилар. Улар ўзларининг бой тажрибаларини бизга ўргатдилар ва хитойлардан кўпгина нефтьчи мутахассислар тайёрладилар. Совет Иттифоқининг ана шу жамиятдаги ўз ҳиссасини бизга топшириши хитой халқига дўстона ёрдам қилинаётганлигини кўрсатучи янги далилдир. Хитой халқи буни ҳечқачон эсидан чиқармайди.

ҚХДР КОРХОНАЛАРИДА МЕҲНАТ ҒАЙРАТИ ЎСМОҚДА

ПХЕНЬЯН, 21 октябрь. (ТАСС). Пхеньян радиоси билдиради: Корея Халқ-Демократик Республикасидаги саноат корхоналарининг коллективлари миллий экономикани тиклаш ва ривожлантириш юзасидан урушдан кейин қабул қилинган уч йиллик план топшириқларини бажариш ва ошириб бажариш учун муваффақиятли кураш олиб бормоқдалар.

Вонсандаги ёғ-мой заводи йиллик топшириқни 20 сентябрьгача бажарди ва маҳсулотнинг таннархини анча камайтирди. Бинокорлик материаллари министрлигига қарашли керамика-ғишт заводи сентябрьнинг охиригача йиллик планни 5,1 процент ошириб бажарди.

Пхеньяндаги каучук заводи, Хамсендаги шойи фабрикаси ва енгил саноат министрлигига қарашли 1-нчи Пхеньян трести учинчи квартал топшириқларини муваффақиятли бажарганликлари учун Корея Халқ-Демократик Республикаси Министрлар кабинетининг кўчма байроқлари блан мукофотланди.

БМТ Бош Ассамблеясининг 9-нчи сессияси

СИЁСИЙ ҚОМИТЕТДА

НЬЮ-ЙОРК, 21 октябрь. (**ТАСС махсус мухбири**). Кеча Сиёсий комитетнинг эрталабки мажлисида қурол-яроғларни камайтириш ва атом, водород қуролини ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини тақиқлаш масаласи юзасидан халқаро конвенция тузиш тўғрисида совет делегацияси тақдим этган таклиф юзасидан умумий дискуссия давом этди.

Янги Зеландия вакили Мунро биринчи бўлиб сўзга чиқиб, конвенциянинг бажарилиши устидан кузатиб туриш учун ташкил қилинадиган контроль органга жазо чоралари қўлланиш ҳуқуқи бериш тўғрисида ғарбий давлатларнинг нуқтаи назарини қабул қилишни талаб этди. Мунро контроль органининг Хавфсизлик Кенгаши блан бўладиган ўзаро муносабатлари ҳақида гапириб, ғалати бир системани таклиф этди, я'ни Хавфсизлик Кенгаши қуролсизланиш ҳақидаги конвенциянинг амалга оширилишига доир бўлган ваколатларини ана шу органга топшириши лозим ва бу органнинг қарорларини буюк давлатларнинг якдиллиги принципига амал қилиш асосидагина бекор этиши мумкин, деб таклиф қилди. Якдиллик принципининг бу хилда тескари ма'нода талқин қилиниши аслда контроль органини Хавфсизлик Кенгаши доирасидан ташқари чиқариб қўяр эди ва бу органга у ёки бу давлатга қарши жазо чораларини ўзбошимчалик блан ҳадеб қўлланаберишi учун кенг йўл очиб берган бўлар эди.

Англия вакили Ллойд Сиёсий комитетда бўлаётган фикр олишишни фойдали деб ҳисоблаганини айтди. У, муҳокама қилинаётган масала юзасидан тақдим этилган инглиз-француз меморандуми ҳам, Совет Иттифоқининг таклифлари ҳам томонларнинг бир-бирларига ён бериш ниятида эканликларини ифода қилади, деди. Шу блан бирга Ллойд ҳали «жиддий ихтилофлар» борлигини, жумладан, контроль органининг характери ва функциялари масаласида ихтилофлар борлигини айтди. Ллойд қуролли кучларни камайтириш даражаси ҳақидаги масалани ҳам битим тузиш йўлидаги қийинчиликлар жумласига киритди. Броқ, Ллойд ҳар иккала томон мавжуд ихтилофларни муҳокама қилишни давом эттиришга тайёр деб та'кидлади.

Ллойд контроль органи масаласида ғарбий давлатларнинг позициясини изоҳлаб, конвенцияни бузучиларга қарши «қат'ий чоралар» кўриш ҳуқуқи Хавфсизлик Кенгаши ихтиёрида бўлиши кераклигини ва жазо чоралари якдиллик принципи мавжуд бўлган Хавфсизлик Кенгаши томонидангина кўрилиши лозимлигини э'тироф қилди. Броқ, Ллойд шу ондаёқ, контроль органига «мажбур қилиш чоралари»ни кўриш ҳуқуқи берилиши лозим, деди ва келгусида бўладиган музокараларда ана шу тушунчалар ўртасидаги тафовутни аниқлаш керак, деди. Ллойд конвенциянинг келгусида ишлаб чиқилиши лозим бўлган қоидалари БМТ Уставидаги қоидаларга мувофиқ бўлиши лозимлигини ва уларда конвенциядан келиб чиқадиган у ёки бу масалага нисбатан Хавфсизлик Кенгашидаги буюк давлатлар якдиллиги принципини қўлланмаслиги кўзда тутилмаслиги кераклигини ҳам э'тироф қилди. Конвенция қоидаларида конвенциядан келиб чиқадиган у ёки бу масалага нисбатан Хавфсизлик Кенгашидаги буюк давлатлар якдиллиги принципини қўлланмасликни кўзда тутиш, — деди Ллойд, — Уставга хилоф бўлур эди. Шу блан бирга, Ллойд менинг фикримча, конвенцияда, контроль органи «мажбур қилиш чораларини» оддий кўпчилик овоз блан қабул қилиш ҳуқуқига эгадир, деб кўрсатиш Уставга хилоф бўлмаган бўлур эди, деди. Шундай қилиб, Англия вакили аслда контроль органига БМТ Уставига хилоф равишда алоҳида ваколатлар берилишини талаб қилиб чиқди. БМТ Уставида эса, Хавфсизлик Кенгаши халқаро тинчликни ва хавфсизликни сақлаш учун асосий жавобгарликни ўз зиммасига олади, дейилади.

Ллойд ўз сўзининг охирида муҳокама қилинаётган масалани кўриб чиқишни давом эттириш учун қуролсизланиш миссиясининг кичик комитетини тузиш ҳақидаги таклифни қувватлади.

Шундан кейин сўзга чиққан Покистон вакили совет таклифларида инглиз-француз меморандуми асос қилиб олинганлигини қониқиш блан та'кидлаб ўтди, бу эса томонларнинг нуқтаи назарлари яқинлашганлигидан дарак беради, деди. Шу блан бирга у, контроль органининг функциялари ва ваколатлари ҳақидаги масалада ғарбий давлатларнинг позициясини қувватлади, ҳолбуки бу позициянинг нуқтаи назарларни яқинлаштиришга ёрдам бермаслиги ма'лумдир.

Исроил давлатининг вакили Канада делегациясининг қуролсизланиш комиссиясининг кичик комитетини та'сис қилиш ҳақидаги таклифини қувватлади. Келишилган масалаларни ва ҳозиргача келишилмаган масалаларни аниқлаш зарур, деди у, қуролсизланиш комиссияси ана шундай масалалар юзасидан бамаслаҳат қарор чиқарилишига ҳаракат қилиши лозим.

БМТ СЕССИЯСИНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА ХИТОЙ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ПЕКИН, 21 октябрь. (ТАСС). Хитой матбуоти Американинг Тайваньдаги агрессиясини қаҳр-ғазаб блан қоралаб, БМТ Бош Ассамблеяси тўққизинчи сессиясидаги СССР делегацияси бошлиғи А. Я. Вишинскийнинг таклифини, я'ни ХХРга қарши қаратилган агрессив ҳаракатлар ҳақидаги ва бу ҳаракатлар учун АҚШ ҳарбий-денгиз флоти жавобгар эканлиги ҳақидаги масалани шошилинч ва муҳим масала сифатида сессия кун тартибига киритиш тўғрисидаги таклифини қуллаб-қувватламоқда.

«Женьминьжибао» газетаси бутун бошмақоласида, хитой халқи Совет Иттифоқининг таклифини ва ХХР ташқи ишлар министри Чжоу Энь-лайнинг БМТ бош секретари Хаммаршельдга шу йил 10 октябрьда юборган телеграммасини якдиллик блан қўллаб-қувватлайди деб кўрсатади ҳамда совет таклифи кун тартибига дарҳол киритилиши ва АҚШнинг Узоқ Шарқда ҳамда бутун дун'ёда тинчликка хавф солаётган агрессив ҳаракатларига ўз вақтида хотима бермоқ учун биринчи бўлиб муҳокама қилиниши лозим деб ҳисоблайди. Американинг агрессив доиралари, дейилади бошмақолада, ўз агрессив ҳаракатларининг миқ'ёсини камайтириб кўрсатишга ва жаҳон жамоатчилик фикрининг қоралашидан қочиб қутилишга зўр бериб уринмоқдалар.

ҚЕНИЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ЛОНДОН, 21 октябрь. (ТАСС). Инглиз ма'мурлари миллий-озодлик ҳаракатини бостириш мақсадида Кенияда фавқулодда ҳолат жорий қилганларидан буён икки йил ўтди.

Инглиз ма'мурларининг э'тироф қилишича, шу вақт ичида Кенияда 11 минг негр ҳалок бўлган. Негрлардан ўн мингларча киши уй-жойлардан чиқарилган ва резервацияларга ҳайдаб келтирилган.

Кения ҳарбий базага айлантирилган. Унда генерал Эрскин бошчилигида махсус Шарқий Африка қўмондонлиги тузилган. Ҳозирги вақтда Кениядаги миллий-озодлик ҳаракати қатнашчиларига қарши олиб борилаётган ҳарбий операцияларда инглиз солдатларидан ташқари яна маҳаллий қўшинлар, полиция ва резервдаги полиция ҳам қатнашмоқда.

Бу ерда айтишларича, Кенияда фавқулодда ҳолат жорий қилинганлиги блан боғлиқ бўлган харажатлар шу йилнинг охиригача қарийб 22 миллион фунт стерлингни ташкил этади.

Инглиз ма'мурлари Кениядаги фавқулодда ҳолат қанча вақт давом этажагини айтиш қийин деб э'тироф қилишга мажбур бўлмоқдалар.

Ҳиндистондаги Францияга қарашли ерларни Ҳиндистон ҳукуматига топшириш тўғрисида битим

ЛОНДОН, 21 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Деҳлидан билдиради: Ҳиндистон территориясидаги Францияга қарашли ерларнинг ҳаммасини 1 ноябрьда Ҳиндистонга топшириш тўғрисида тузилган битим бугун Ҳиндистон ва Франция томонидан имзоланди

Ўша куни Ҳиндистон полицияси Пондишери, Карикал, Маэ ва Янаонни ишғол қилади. Бу битим махсус конгрессдан кейин тузилди. Бу конгресс бундан уч кун илгари Пондишери яқинида бўлиб ўтган эди. Мазкур конгрессда француз Ҳиндистонининг 320 минг аҳолиси вакиллари Ҳиндистон иттифоқига қўшилиш тўғрисида қарор қабул қилган эдилар.

Парижда тўққиз мамлакат вакилларининг кенгаши очилди

ПАРИЖ, 21 октябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги билдиради: Бугун Шайо саройида Ғарбий Германияни қуроллантириш тўғрисидаги қарорни қабул қилган Лондон кенгаши қатнашчилари — тўққиз мамлакат ташқи ишлар министрларининг кенгаши очилди.

Эрон мажлиси нефть тўғрисида битимни ратификация қилди

ЛОНДОН, 21 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Теҳрондан қуйидагиларни билдирди: Бугун Эрон мажлиси нефть тўғрисида Зоҳидий ҳукумати блан «халқаро» консорциум ўртасида тузилган битимни 5 овозга қарши 113 овоз блан ратификация қилди.

Эронда Эрон нефти тўғрисидаги битимга қарши норозилик

ТЕҲРОН, 21 октябрь. (ТАСС). «Атешбаре шарқ» газетасининг хабаридан ма'лум бўлишича, Теҳронда ва бирқанча вилоятларда ротаторда босилган варақалар тарқатилган. Бу варақаларда машҳур руҳоний Кашонийнинг баёноти босилган. У, бу баёнотида Эрон нефти тўғрисида консорциум блан тузилган битимга қарши чиқади.

БОЛГАРИЯДА ЯНГИ ШАҲАР ҚУРИЛМОҚДА

СОФИЯ, 21 октябрь. (ТАСС). Родоп тоғларининг жанубий этакларида Болгариянинг янги саноат маркази — Мадан шаҳри қад кўтарди. Ҳали яқингинада Мадан кичкина бир қишлоқ эди. Бешйилликнинг биринчи йилларида бу ерда қурилган янги саноат корхоналари Маданнинг қиёфасини ўзгартирди. Шаҳарда кўпгина янги уйлар, ма'мурий идора ва жамоат бинолари қурилди.

Болгариянинг кўзга кўринган архитекторларидан бир группаси Мадании қуриш проектини тайёрлаб бўлди. Янги планга биноан шаҳарнинг марказий майдонида Советлар уйи, халқ банки биноси, Маданият ва истироҳат уйи, гостиница қурилади. Проектда Пионерлар уйи, болалар боқчалари учун уч бино ва бошқа бирқанча бинолар қуриш кўзда тутилади.

Яқин вақт ичида 25 та уч қаватли ва тўрт қаватли бино қурилади. Шаҳарда яхши ускуналанган стадион очилади.

СУРИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ПАРЛАМЕНТНИНГ ТАШҚИ ИШЛАР КОМИССИЯСИ А'ЗОСИ ҚИЛИБ САЙЛАНДИ

БАЙРУТ, 21 октябрь. (ТАСС). Сурия матбуоти билдиради: Парламент депутати, Сурия Коммунистик партиясининг бош секретари Ҳолид Бағдаш парламентнинг ташқи ишлар комиссияси а'зоси қилиб сайланди.

Сувайш канали зонасидаги база тўғрисида Англия-Миср битимига доир

ҚОҲИРА, 21 октябрь. (ТАСС). Газеталар Англия ҳукуматининг Сувайш канали зонасидаги ҳарбий база иншоотлари эҳтиёжларини та'минлаш ва уларни эксплуатация қилиш юзасидан асосий инглиз фирмалари блан шартномалар тузганлиги тўғрисида Лондондан олинган хабарни босиб чиқардилар.

Фирмаларнинг раҳбарлари раҳбар комитетни ташкил этадилар. Бу комитет Лондонда иш кўради. Комитет фирмаларнинг Мисрдаги ишларини контроль қилиб туради. Илмий-текшириш ва тараққиёт миллий корпорациясининг директори Жон Данкенсон раҳбар комитетнинг раиси қилиб тайинланган. Мисрда ана шу фирмаларнинг вакилларидан инглиз бошқарувчилар кенгаши тузилади.

ХЬЮЛЕТТ ЖОНСОН СТАЛИНОБОДГА КЕЛДИ

СТАЛИНОБОД, 21 октябрь. (ТАСС). Англия—Совет дўстлиги жамиятининг президенти, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофоти лауреати доктор Хьюлетт Жонсон рафиқаси блан биргаликда бугун Сталинободга келди. Хьюлетт Жонсонни Сталинобод жамоатчилигининг вакиллари кутиб олдилар.

СУД ЗАЛИДАН

Таловчилар жазоланди

Фаҳри Ибраимов ва Владимир Ереминлар биргалашиб шу йил 1 Май куни кеч соат 7 да шаҳар поликлиникасининг ёнида Лекомцевани ушлаб, қўлидаги «Победа» маркали соатини тортиб оладилар. Ҳудди шу куни кечқурун соат 11 да ўртоқ Гибадуллинни тутиб, унга пичоқ кўрсатиб қўрқитдилар ва унинг «Победа» маркали соати ҳамда қиммат баҳоли шимини ечиб оладилар. Улар Береснева деган кишининг уйига иккита соат ва шим олиб келган вақтда қўлга тушадилар.

Олмалиқ шаҳар 1-нчи участка халқ суди жиноятчиларнинг ишини кўриб чиқди. Ибраимов ва Ереминлар ўз қилмишларига иқрор бўлдилар. Шаҳар суди уларнинг ҳарбирини 15 йилдан аҳлоқ тузатиш меҳнат лагерига юборишга ва 5 йилдан сайлаш-сайланиш ҳуқуқидан маҳрум этишга ҳукм қилди. Жиноятчи Ибраимов ва Еремин шаҳар халқ судининг ҳукмидан норози бўлиб ишни қайта кўриб чиқиш учун Тошкент область судига шикоят ариза берди. Область суди безори-жиноятчилар устидан чиқарган ҳукмни ўз кучида қолдирди.

ОБ-ҲАВО МА'ЛУМОТИ

Тошкент об-ҳаво бюросининг ма'лумотига қараганда, бутун Тошкент областида ҳаво бироз булут бўлади, ёмғир ёғмайди. Температура 20—28 даража иссиқ бўлади. Тошкентда ҳаво бироз булутланиб туради. Температура 23—25 даража иссиқ бўлади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23 ва 24/X да кечқурун янги спектакль **Май тўкилди,** 24/X да кундуз **Алишер Навоий.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **катта цирк томошалари.** Аттракцион — **«Ўргатилган ҳинд филлари».** Ўргатучи— РСФСРда хизмат кўрсатган артист **А. Корнилов.** Томоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта томоша** кўрсатилади.

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — инглиз бадиий фильми **Бағдод ўғриси.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

ПУШКИН номли — **Нюрнбергдан чиққан экспресс.**

ТЕЛЬМАН номли — **Аршин мололон.**

«ХИВА» — **Уч ўртоқ.**

2-НЧИ ПИВО ЗАВОДИГА

кочегарлар, кўмир ташучилар, 7 разрядли ремонтчи слесарьлар, навбатчи слесарьлар, шишаларни ювучи, пробкаловчи, бракчи, кир ювучи хотин-қизлар, солодовшиклар, сортировшиклар, сушилка кочегарлари, навбатчи электромонтёрлар, юкчилар, отбоқарлар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Олмазор кўча, Аллея тупик, 46-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (1 ва 4-нчи трамвайда борилади).

Газета ва журналларга
1955 йил учун
обуна қабул қилинади

ГАЗЕТАЛАР:

«Қизил Ўзбекистон»
«Правда Востока»,
«Ўзбекистони сурх»,
«Тошкент ҳақиқати»,
«Ташкентская правда»,
«Ёш ленинчи»,
«Комсомолец Узбекистона»
«Ленин учқуни».

ЖУРНАЛЛАР:

«Ўзбекистон коммунисти»,
«Агитатор блокноти»,
«Блокнот агитатора»,
«Социалистик Ўзбекистон»,
«Муштум»,
«Ўзбекистон хотин-қизлари»,
«Шарқ юлдузи»,
«Звезда Востока»,
«Пионер».
«Фан ҳақида суҳбатлар»,
«Сиёсий ва илмий билимларни тарқатучи Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон жамиятларининг лекциялари»,
Рангли плакатлар серияси.

Обуна «Союзпечать»нинг шаҳар ва район бўлимларида, алоқа конторалари, бўлимлари ва агентликларида, почтальонлар томонидан, шунингдек ўқув юртлари, муассаса, фабрика, завод, МТС, колхоз ва совхозлардаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси, № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими—136, Пропаганда бўлими—157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132 Секретариат—34048, Э'лонлар бўлими—38142

Р. 08075. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Напр. № 1472.